ANUL IV Nr. 2

OCTOMBRIE 1954

VESTITORII

O nouă manevră sovietică

Sovietele fac eforturi desperate pentru a împiedeca reînarmarea Germaniei. Au mobilizat toți agenții, toate prieteniile și influențele de care dispun în Occident, ca să convingă popoarele libere de „pericolul german" și de „dorința de pace" a Rusiei. Puternica împotrivire sovietică se explică prin șocul psihologic ce l-ar provoca în lumea comunistă, reînarmarea armatei germane. Armata roșie nu poate uita teribilele lovituri ce le-a primit din partea armatei germane în timpul campaniei din răsărit, iar generalii sovietici știu că soarta Germaniei n'a fost decisă la Stalingrad, ci bombardamentele aliate au constrâns Reichul la capitulare. Dacă Germania a fost cu greu doborâtă de coaliția anglo-americano-bolșevică, ce poate să prevestească bun Sovietelor un nou război mondial în care soldatul german va lupta alături de englezi și americani? Înfrângerea Rusiei se poate prevedea cu maximum de certitudine.

Printre mijloacele de persuasiune de care se folosesc Sovietele pentru a convinge Occidentul de „bunele lor intenții" este și momeala cu restaurarea libertății în țările de dincolo de cortina de fier. Pentru a face plausibil în lumea occidentală acest „s'a schimbat ceva" dincolo de cortina de fier, guvernele comuniste din aceste țări, la ordinele Kremlinului, au scos din uitare figuri de politicieni și le-au pus să apară la solemnități, să scrie chiar în ziarele partidului, bine înțeles preaslăvind realizările regimului și înfierând pe imperialiștii americani, cari tulbură cu planurile lor agresive fericirea acestor popoare. Fenomenul este regisat concomitent în toate țările aflate sub dominația sovietică: Polonia, România, Ungaria, Bulgaria. Comuniștii vor să demonstreze occidentalilor cât de nefundată este propaganda lor contra regimurilor de democrație populară: oameni cari au jucat un rol important în trecutul acestor țări se găsesc alături de ei, combătând tezele venite din Apus. Aceștia nu zac nici în închisori, nici în lagăre de muncă forțată, nu sunt deportați nici în Siberia, cum s'a afirmat de atâtea ori, ci sunt vii și se bucură de aprecierea regimului.

In România, apar în ultimul timp, destul de frecvent, nume pe care ne obișnuisem să le considerăm definitiv trecute în catalogul istoriei. Mihail Ghelmegeanu semnează articole în oficiosul partidului „Scânteia", Iuliu Hațeganu este decorat de guvern, generalii Lascăr, Cambrea și Rășcanu, epurați de multă vreme, reapar în tribuna oficială, alături de Gheorghiu-Dej la aniversarea a zece ani dela „eliberarea" României de „victorioasele armate sovietice". Pentru a accentua impresia de destindere, guvernul comunist a început să dea drumul la o anumită categorie de condamnați politici, acelora al căror nume este suficient de șters ca să nu poată trezi un interes deosebit în țară și cari, probabil, sunt destul de uzați de viața de închisoare ca să mai poată întreprinde ceva.

Să presupunem însă ca comuniștii ar elibera pe

O NATIUNE DE OAMENI LIBERI

Poporul român a suferit o serie de deformări sufletești în decursul veacurilor din cauza cumplitelor împrejurări istorice în care a trăit. Una din cele mai grave alterări ale caracterului său străvechiu este mentalitatea de rob, de resemnată acceptare a tuturor nedreptăților — rest al stăpânirilor străine ce s'au perindat pe pământul României. Lovit fără încetare și de pretutindeni, Românul n'a văzut altă cale de ieșire la liman decât să se supună stăpânirilor, oricâte împilări s'ar fi îngrămădit deasupra capului său. Din când în când, câte o figură năprasnică mai sguduia cerul istoriei românești, pentruca, după aceste rare isbucniri, totul să reintre în amorțire. Este și asta o filosofie a vieții, care rămâne să se cerceteze în ce măsură a contribuit la păstrarea ființei noastre etnice.

Din momentul în care poporul român și-a făurit un stat național, spiritul de abdicare imprimat ființei sale de repetatele asupriri, nu putea fi decât contra-producente. Stat înseamnă, în primul rând, realizarea unei suveranități interioare, pulsația unei conștiințe de stat în toate instituțiile lui. Când lipsește unei națiuni viziunea creatoare de stat, puterile constituite funcționează desprinse de marea viață a neamului. Ca să se fi înfăptuit efectiv statul român modern, trebuia ca, odată cu unirea dela 1859, să se opereze și o răsturnare de perspectivă în mijlocul poporului român, să se producă un salt dela mentalitatea de rob, la mentalitatea de stăpân. Ca să se așeze cum se cuvine pe scaunul conducerii, poporul român trebuia să-și recunoască poziția lui în lume. Domnitorul Cuza a înțeles necesitatea acestei schimbări de mentalitate și, prin reforme îndrăsnețe, a încercat să trezească poporul românesc din „somnul cel de moarte", făcându-l vrednic să-și asume răspunderi istorice. Dușmanii nu i-au dat răgaz și viziunea, ce l-a călăuzit în scurta lui domnie, s'a înmormântat, pe plan politic, odată cu detronarea lui.

Începând dela 1866, statul român s'a desvoltat în opoziție cu națiunea. Nu era o emanație a națiunii, nu era națiunea prezentă în manifestările lui. Statul funcționa ignorând vrerea națiunii, iar când totuși aceasta avea vreo svâcnire de independență, o readucea în stare de amorțire prin corupție sau violență. Imprejurările din veacul trecut au favorizat crearea statului românesc modern, dar poporul român nu s'a putut emancipa sufletește, scuturându-se de mentalitatea omului obișnuit să bată la ușile altora. Vidul politic, rezultat de pe urma absenței poporului român din incinta noului stat, a fost umplut de elemente alogene, din amalgamul cărora s'a născut, ceeace Eminescu numea „pătura superpusă". Evident că această pătură s'a comportat față de poporul român exact ca și stăpânirile streine de pe vremuri: statul, instrument de aservire și exploatare al mulțimilor românești. Intre statul "păturii superpuse" și națiune nu exista raport de exprimare. Poporul român muncea, plătea biruri grele, își vărsa sângele, cânta "Traiască Regele", dar nu-și putea realiza destinul. Erau două realități divergente. O singură dată țelurile statului și-ale națiunii au coincis: cu prilejul războiului de întregire, pentruca apoi drumurile lor să se despartă din nou, deoarece "pătura superpusă" n'a văzut în unirea dela 1918 decât mărirea perimetrului de exploatare.

Mișcarea legionară a urmărit să sfărâme mentalitatea de rob care înlănțuia destinul românesc, să transforme un neam de oameni obidiți într'un neam de oameni liberi și mândri de numele ce-l poartă. Odată această prefacere lăuntrică realizată, poporul român se putea afirma politic, luând în stăpânire statul. Lupta mișcării nu s'a dat în fond nici cu vechile partide, nici cu regimul carlist sau antonescian, ci cu o clasă conducătoare străină de aspirațiile poporului român, — una și aceeași sub toate regimurile. Această clasă — de când o semnalase Eminescu — se primenise cu atâtea elemente românești încât nu mai prezenta o problemă de ordin etnic. Ea era formată în mare parte din români neaoși, ceeace n'a împiedecat-o să continue spiritul și apucăturile vechei "pături sperpuse". Nu mai erau originile etnice care se înfruntau, ci mentalitățile.

"Pătura superpusă" a condus statul român dela 1866 până la 6 Septembrie 1940. Odată cu alungarea regelui Carol de pe tron, s'a petrecut o revoluție mult mai profundă decât acest fapt spectacular. Avantgarda legionară și-a vărsat sângele pentru a deschide neamului drumul spre stat. Pentru întâia oară poporul român se simțea ocrotit de stat și vedea în stat propria lui așezare. Făptura unui stat, cum spune Corneliu Codreanu, nu se judecă atât de mult după forma statului, "pe cât stă în contribuția națiunii la crearea acestor forme de stat". Regimul carlist și cele mai multe guvernări "democratice" nu s'au bucurat de încrederea poporului. 6 Septembrie 1940 a deslănțuit forțele din adâncuri ale neamului românesc. Forma de guvernare care a urmat, considerată de noi de altminteri, cu totul provisorie, nu poate să pună la îndoială participarea efectivă a poporului la crearea noului stat.

Surprinsă de evenimente, „pătura superpusă" și-a reluat revanșa în Ianuarie 1941. E o eroare să se considere că așazisa rebeliune legionară din Ianuarie — de fapt rebeliunea generalului Antonescu contra statutului constituțional din 14 Septembrie 1940 — n'a avut altă consecință decât eliminarea mișcării legionare dela putere. In realitate, odată cu mișcarea, a fost din nou asvârlit în stare de ilotism politic întreg poporul românesc. Din nou oameni nedoriți de popor, uzând exclu-

(Urmare în pag. 2)

DARURI SOVIETICE

Ziarele din RPR au publicat la 25 Septemberie 1954 un comunicat care anunţă „predarea către Republica Populară Română a cotei de participaţie sovietice în societăţile mixte sovieto-române".

In comunicatul publicat de presa din RPR e subliniat faptul că, în urma investiţiilor făcute şi a înfăptuirii măsurilor convenite între părţi, a crescut considerabil capacitatea şi nivelul tehnic al întreprinderilor societăţilor, ceeace a permis mărirea corespunzătoare a producţiei.

Cu toate acestea, acordurile prevăd că valoarea părţii de participaţie sovietice din societăţile menţionate, care este predată României, va fi achitată Rusiei în condiţii avantajoase, în rate eşalonate pe o serie de ani.

Adevărul asupra sovrom-urilor este însă cu totul altul decât cel prezentat de acest comunicat. Incepând încă din 1945 în momentul ocupării României, Sovietele se declară proprietarul a numeroase pachete de acţiuni industriale şi bancare şi chiar şi a unor întreprinderi particulare, subt pretext, că este vorba de bunuri germane sau aparţinând unor criminali de război. Incepând chiar din momentul încetării ostilităţilor, în Mai 1945, Sovietele aduc aceste bunuri ca aport în nişte societăţi anonime de tip special, numite Sovrom-uri. Acţiunile acestora erau în toate cazurile 50% în mâinile întreprinderilor sovietice şi 50% în mâinile statului românesc. La formarea acestor societăţi, aportul celor două state era aşa fel evaluat, încât o neînsemnată contribuţie sovietică constând din bunurile confiscate, din livrări de utilaj, din „documentaţii tehnice, trimiteri de specialişti şi întocmirea de proiecte" este socotită de egală valoare cu aportul statului român, consistând nu numai în fabrici şi tot felul de alte întreprinderi, ci şi în imense avantaje de ordin statal.

Scopul principal al creării sovorom-urilor nu pare totuşi să fi fost cel economic. Sovietele aveau atâtea alte mijloace la dispoziţie pentru exploatarea României. Sovrom-urile reprezintau însă, în epoca de început a stăpânirii sovietice, mijlocul de a influenţa direct asupra economiei naţionale. Mai mult decât atât, în cazurile când împrejurările politice au silit Sovietele să-şi retragă trupele din România, ele ar putea păstra pe pământul românesc o armată întreagă de funcţionari şi lucrători în cadrul acestor societăţi constituite pe baza legilor obişnuite burgheze.

Care sunt motivele, care au îndemnat Rusia sovietică la desfiinţarea acestor întreprinderi?

Sovrom-urile îşi încetaseră rolul lor de mijloc de dominare a vieţii economice româneşti, deoarce România se află astăzi într'o dependenţă absolută şi totală faţă de Moscova.

Pe plan economic, sovrom-urile au putut aduce beneficii mari industriei sovietice în perioada lor de investiţii, cumpărând din Rusia cu preţuri foarte mari maşinile de care aveau nevoie. Pentru cele mai multe din intreprinderele sovromo-urilor, perioada de investiţii s'a încheiat însă astăzi, fie prin împlinirea programurilor, fie prin incapacitatea industriei grele ruse, ocupate cu producţia de război, de a livra maşini.

Ca o consecinţă a terminării perioadei de investiţii începe o predare intensă de produse fabricate în România către Rusia. Aceste produse trebuie să fie cât mai ieftine, chiar subt preţul de cost, ceeace atrage pierderi pentru întrprinderile româneşti respective. Asigurându-şi beneficiile prin preţurile reduse plă-

(Urmare în pag. 10)

O NATIUNE DE OAMENI LIBERI

(Urmare din pag. 1)

siv de forţă, au ajuns să-l conducă şi să vorbească străinătăţii în numele lui. Noi nu identificăm mişcarea cu poporul românesc şi nu pretindem că numai prin noi ar birui ideea de neam în statul românesc, dar am fost singurii până acum, care ne-am străduit să scoatem poporul român din ignoranţa politică în care a fost sistematic ţinut de „pătura superpusă".

Aceiaşi înrudire de substanţă explică şi docilitatea cu care şi celelalte partide politice au suportat regimul carlist şi antonescian şi dece sub amândouă regimurile numai mişcarea legionară a avut de pătimit. Intre noi şi aceste regimuri a isbucnit o luptă de concepţie: deoparte, mentalitatea naţiunii biruitoare în stat, de altă parte, mentalitatea clasei conducătoare, dispreţuitoare de naţiune. Intre partide şi regimurile de mai sus au intervenit numai diferende de familie. In fond, şi unii şi altii reprezentau interesele aceleiaşi clase uzurpatoare, încât prieteniile turburate pentru o clipă, s'au refăcut repede şi în cadrul dictaturilor. Personalul politic al celor două dictaturi, carliste şi antonesciene, a fost furnizat de vechile partide.

După catastrofa dela 23 August, tensiunea dintre „pătura superpusa" şi popor a dispărut aproape cu totul, din cauza nivelării în suferinţă a tuturor Românilor. Calculul clasei conducătoare de a găsi un aliat extern în Rusia Sovietică, pentru a-şi coutinua nestingherită dominaţia, aşa cum reuşise să capteze sub Antonescu, bunăvoinţa Germaniei, s'a dovedit greşit. Comunismul a urmărit aservirea totală a poporului românesc, si, pentru a-şi ajunge acest scop, trebuia să distrugă vechea clasă conducătoare, aşezând în locul ei propria lui „elită".

Resturile clasei superpuse, naufragiate în Occident, nu s'au vindecat nici acum de vechile apucături. Ei speră să reconstruiască, după eliberarea ţării, structura politică şi statală de care au beneficiat până în 1944. Aşa zisul comitet naţional nu este decât expresia aceleiaşi excrescenţe politice pe corpul naţiunii, pe care a identificat-o Eminescu. Acelaşi dispreţ pentru massele româneşti şi acelaşi desinteres vădit pentru soarta neamului.

•

Remanenţele mentalităţii de rob persistă şi în sufletele multor exilaţi. Sunt unii cari nu-şi găsesc centrul de greutate al existenţei lor până ce nu s'au pus sub ocrotirea unui patron. In loc de a servi singurului stăpân legitim, care este neamul, (neamul, la rândul lui, are deasupra pe Dumnezeu) se consideră favorizaţi de soartă dacă îi bate cineva binevoitor pe umăr, fără să se întrebe dacă persoana care îi agrează, întreţine raporturi corecte cu neamul.

Aceiaşi mentalitate de serv au şi toţi acei români, de treabă de altminteri, cari, asvârliţi de soartă în mijlocul unor naţiuni mai înaintate în civilizaţie, cad în extaz în faţa realizărilor acestora, simţindu-se umiliţi de propria lor origine. Cu un zel care nu şade bine, caută să se adapteze lumii în care au poposit, uitând că ei nu sunt nişte emigranţi oarecare, ci solii unui neam ajuns în cel mai greu ceas al istoriei sale.

Insfârşit, pe seama aceloraşi deficienţe sufleteşti trebue pusă si confuzia politică ce domneşte între exilaţi. O concepţie politică nu se lămureşte numai în laboratorul minţii. Este o chestie de dispoziţie interioară, de curaj. Consecinţele ce le implică o atitudine clară sperie pe omul rămas prizonier mentalităţii de rob. Orice concepţie politică autentică se realizează într'o zonă de mari tensiuni şi primejdii. Serbul din noi nu cutează să treacă peste anumite limite de gândire, — domeniu rezervat stăpânului de altădată—şi atunci, în locul obiectivelor proectate pe dimensiiunile neamului, apar obiective politice de categorie măruntă, accesibile omului care se sfieşte de el însuşi.

Trecerea dela mentalitatea de rob la mentalitatea de stăpân nu este uşoară. A fi stăpân nu înseamnă a lua locul celui care te-a asuprit până atunci, ci a deveni om liber. Om liber, la rândul lui, nu este acela care face ce vrea, ci omul care îşi reglează conduita după necesităţile de viaţă şi de creaţie ale neamului. Personalitatea lui se complineşte permanent cu personalitatea neamului. Fără corectivul naţional, elementele ce se ridică din mijlocul mulţimilor româneşti riscă să cadă fie în anarhie fie în ciocoism, alunecări deopotrivă de primejdioase, pentrucă în ambele situaţii devin aliaţii inconştienţi ai „păturii superpuse" şi ajung să lupte contra propriului lor neam.

Mişcarea legionară este o comunitate de oameni liberi. Ei nu luptă nici pentru putere, nici pentru poziţii personale, nici pentru averi. Ceeace îi ţine împreună, este disciplina naţională. Oamenii cei mai liberi pe care i-a dat exilul sunt luptătorii cari au plecat în ţară şi şi-au vărsat sângele pentru cauza poporului robit de păgâni. Sufletul lor s'a desprins de toate egoismele, de toate sclaviile, pentru a face să triumfe în ei, odată cu înfruntarea morţii, vibraţia pură a chemărilor de dincolo de veacuri.

Horia Sima

O nouă manevră sovietică

(Urmare din pag. 1)

toţi condamnaţii politici în frunte cu Iuliu Maniu, dacă mai trăeşte. Ce semnificaţie poate să aibă acest gest când ţara întreagă a devenit vastă închisoare şi întreg poporul, un popor de robi?

Cei eliberaţi din închisori sunt expuşi mâine să fie culeşi din nou, atâta vreme cât regimul de crimă şi teroare persistă. Chiar acei politicieni, intelectuali, sau generali, care s'au bucurat odinioară de favoarea regimului şi sunt invitaţi astăzi la rampa publicităţii ca să furnizeze cu propria lor prezenţă certificate de bună purtare regimului, sunt tot aşa de convinşi că afirmaţiile lor sunt false. Ei declară ceeace li se comandă şi nu ceeace ei gândesc. Chiar cele mai mizerabile unelte ale regimului s'au lecuit astăzi de toate iluziile şi oftează şi ei după vremurile de altă dată.

„Buna credinţă" sovietică – dacă se poate măcar imagina o asemenea împerechere de cuvinte – nu se poate verifica decât într'un singur caz; retragerea armatei de ocupaţie şi ridicarea cortinei de fier.

Cât priveşte Occidentul, asemenea manevre nu mai pot prinde. De zece ani diplomaţii Kremlinului n'au făcut altceva decât să nu-şi respecte nici cuvântul şi nici semnătura. Atât de mult au mintit şi au înşelat încât şi-au pierdut orice credit politic în Occident şi numai dovezile tangibile mai pot convinge.

INSEMNATATEA HOTARARILOR DELA LONDRA SI PARIS

In coferinţele dela Londra şi Paris ale celor 9 reprezentanţi ai ţărilor occidentale s'a hotărât redarea suveranităţii Germaniei şi organizarea unei armate naţionale germane care să fie încadrată în O. T. A. N, fără nici o discriminare. Pentru a se ajunge la acest rezultat, au fost înlăturate piedici enorme şi a trebuit să se facă concesiuni de o mare importanţă din mai multe părţi.

De sigur că mai sunt încă hopuri de trecut, fricţiunile nu se vor lăsa aşteptate, neîncrederea încă mai subsistă, dar sperăm că guvernele interesate vor pune aceiaşi voinţă tare în soluţionarea pozitivă a problemelor care rezultă din hotărârile luate şi că drumul pe care s'a pornit nu va mai fi părăsit.

Aşa dar Germania se reînarmează, sau mai bine zis, este reînarmată. Trebue să se recunoască că drumul parcurs de la hotărârile de la Ialta şi Potsdam şi până la acelea de la Londra şi Paris, este enorm. De asemenea trebue să se mai recunoască, că aceste schimbări fundamentale în politica faţă de Germania au fost provocate de evenimente politice mondiale de o importanţă capitală şi anume s'a constatat, după ani de lungi şi sterile discuţii cu Rusia sovietică, că nu se poate găsi nici o cale de înţelegere între lumea comunistă şi lumea liberă pentru stabilirea unei păci drepte şi durabile.

Intre aceste două lumi există un antagonism total, rezultat din deosebirea de obiective pe cari le urmăresc, din metodele aplicate în atingerea acestor obiective şi mai ales din diferenţele adânci asupra concepţiei de viaţă a popoarelor şi a oamenilor. Este deci vorba de o bătălie în care sunt angajate însăşi destinele omenirii.

Aceste deosebiri n'au apărut acum. Ele au existat chiar din primele timpuri ale instalării regimului comunist în Rusia şi ar fi trebuit să fi fost cunoscute de cei cari au condus destinele popoarelor înainte de isbucnirea celui de al doilea război mondial. Spiritul revoluţionar-expansionist al ideologiei marxisto-comuniste, infiltrarea acestei ideologii în ţările cu regim democratic şi organizarea de partide la ordinele Moscovei, războiul civil din Spania, înghiţirea statelor baltice, războiul contra Finlandei şi suferinţele popoarelor din Rusia sovietică au fost elemente de studii la îndemâna tuturor, pentru cunoaşterea comunismului în toate formele lui.

Dacă oamenii politici răspunzători ar fi aprofundat doctrina comunistă şi ar fi urmărit metodele întrebuinţate de Moscova pentru întărirea comunismului în Rusia şi răspândirea lui în afară, multe din suferinţele de azi ale omenirii ar fi fost evitate şi lumea n'ar mai trăi sub ameninţarea unei invazii ruso-comuniste.

In articolul „Offres fallacieuses" publicat în „Exil et Liberté" din Oct. 1954, Dl. Robert Schuman, fost ministru al afacerilor străine şi fost preşedinte al consiliului francez, scrie „En politique la candeur peut devenir de la complicité". Acest principiu este cunoscut de multă vreme şi a fost aplicat de marii oameni politici cari prin priceperea lor au contribuit la gloria naţiunilor pe care le-au condus; dar au fost şi oameni politici cari neţinând seama de el, au atras dezastru asupra ţărilor lor, devenind astfel complici ai inamicului. De aceia ori cât de simplă ar fi enunţarea lui, el trebue repetat mereu, pentrucă aplicarea nu este tot aşa de simplă. Unui om politic care-şi asumă răspunderea conducerii unui popor, i se cere judecată rece, putere de pătrundere în desfăşurarea evenimentelor prezente pentru a putea deduce pe cele viitoare, renunţare la interesele personale şi de partid în folosul intereselor supreme ale neamului, precum şi cunoaşterea adâncă a istoriei celorlalte ţări, a tendinţelor lor manifestate în trecut, pentruca să poată trage concluzii asupra atitudinilor şi acţiunilor lor în viitor.

Actualii conducători ai ţărilor occidentale, prin hotărârile luate la Londra şi Paris au ieşit din faza candoarei politice şi au păşit în aceia a realităţilor.

Recunoscându-se că nu se poate ajunge cu Rusia-sovietică la un acord prin bună înţelegere, s'a trecut la măsuri prin realizarea cărora să se poată impune voinţa occidentului.

Dar ce vrea occidentul? Vrea să considere cortina de fer ca o frontieră între Est şi Vest şi să-şi organizeze apărarea la Vest de această frontieră, renunţând la eliberarea popoarelor subjugate? Vrea să realizeze unitatea Germaniei şi semnarea unui tratat de pace cu Austria şi mulţumindu-se cu acest modest succes, să lase celelalte ţări uitate sub stăpânirea rusească? Sau vrea să oblige Rusia să părăsească toate teritoriile cucerite?

Faţă de aceste obiective, ce valoare reprezintă hotărârile dela Londra şi Paris? In situaţia actuală, dacă s'a ajuns la convingerea că trebue să se ia măsuri de apărare, înseamnă că occidentul se aşteaptă la un război ofensiv din partea Rusiei. Ori aceasta dispune de două arme: ideologia comunistă şi armata. In contra ideologiei comuniste nu se poate lupta cu armele. Pentru a-i stăvili efectele acolo unde a pătruns, se impun măsuri de ordin intern, pe cari guvernele respective le pot lua din vreme. Altfel riscă ca în eventualitatea unui război să facă faţă nu numai inamicului din afară, dar şi celui din interior. Bine înţeles că prin aceste măsuri interne (economice, sociale, propagandistice, de securitate etc.) nu se poate desfiinţa comunismul. O ideologie virulentă, revoluţionară şi ofensivă, nu poate fi distrusă decât tot prin o ideologie, superioară în principii şi corespunzătoare condiţiilor de viaţă umană şi năzuinţelor omului. Democraţia de multă vreme şi-a pierdut caracterul ideologie, ne mai având nimic din forţa spirituală care a însufleţit pe revoluţionarii francezi dela 1872 şi graţie căreia s'a putut răspândi în lumea popoarelor civilizate. De aceia, ca să se poată apăra, democraţia trebue să apeleze la mijloace cari pot să oprească întinderea boalei, dar n'o pot vindeca.

Acolo unde comunismul n'a pătruns, sau are numai puţini adepţi, el nu prezintă un pericol intern, decât numai dacă rasboiul din afară ia aspecte defavorabile.

In războiul de apărare cu armele contra unei acţiuni ofensive ruseşti, occidentul trebue să se sprijine pe puterea materială. Cel care dispune de superioritate materială acela va învinge, cu condiţia ca această forţă materială să capete suflet, adică acei cari o mânuesc să constitue un bloc unitar dela cortina de fer până'n Pacific, animat de voinţa de a câştiga războiul.

Din studiul forţelor actuale ale eventualilor adversari, rezultă că U. R. S. S. dispune de o superioritate zdrobitoare în trupele terestre, o superioritate mai mică în forţele aeriene, inferioritate categorică în marina de război (în afară de submarine unde deţin primul loc) şi în cantitatea de bombe atomice şi termo-nucleare; de asemenea se mai ştie că U. R. S. S.-ul lucrează cu atâta febrilitate la fabricarea acestor ultime arme, încât starea de inferioritate în care se găsesc, tinde să dispară.

Situaţia aceasta se îmbunătăţeşte dacă hotărârile dela Londra şi Paris vor fi puse în aplicare şi duse la bun sfârşit, dar nu dau soluţia întreagă a problemei militare. Intre hotărârile luate se prevede şi aceia a limitării înarmării Germaniei de Vest la un număr de 12 divizii. Dacă ar fi pace în lume, dacă Occidentul nu s'ar aştepta să fie atacat, această limitare n'ar avea nici o importanţă. Dar din moment ce s'a constatat că un război poate să isbucnească, această măsură calcă unul din principiile fundamentale ale războiului modern şi anume acela care dictează că pentru a se câştiga un război în care se ciocnesc imense masse de luptători, este necesară o superioritate totală pe toate planurile. Primul şi al doilea război mondial au fost câştigate de adversarii Germaniei numai atunci când superioritatea lor a fost categorică în toate domeniile care interesau războiul. Prin limitarea înarmării Germaniei, se renunţă de bună voie şi conştient la acea parte de forţă militară pe care Germania ar mai putea-o organiza, ca şi cum cele 12 divizii cari i s'au acordat, ar fi suficiente pentru a se realiza superioritatea asupra inamicului. De asemenea se mai calcă principiul alianţelor care spune că într'o alianţă toţi partenerii trebue să contribue cu maximum de forţe în vederea asigurării victoriei. Istoria războaielor nu cunoaşte încă un caz în care să se pretindă unui aliat să nu folosească tot potenţialul de război.

Dacă de astă dată s'a procedat aşa, înseamnă că neîncrederea nu a fost înlăturată şi că blocul occidental nu este consolidat.

Este interesant de constatat că Yugoslavia comunistă n'a fost supusă la astfel de restricţii, deşi este greu de admis că o ţară cu regim comunist — chiar naţional — va lupta cu toată convingerea în contra Rusiei Sovietice.

Aşa dar în războiul de apărare pentru care occidentul se pregăteşte, nu se pun în valoare toate forţele de care se dispune.

Dar un război de apărare, nu este un război pe care vrei să-l pierzi, ci aşteptând iniţiativa inamicului, trebue să fii pregătit aşa fel încât să-l poţi câştiga.

Cel care se prepară să atace îşi valorifică toate mijloacele posibile, până la maximum. Cel care primeşte atacul este obligat să facă la fel. In cazul nostru Occidentul nu-şi poate îngădui luxul de a renunţa la o parte din forţele unui aliat, cu atât mai mult cu cât superioritatea adversarului este cunoscută. Ceia ce este încă şi mai grav, este că Germania de Vest fiind în direct contact cu eventualul inamic, va fi cea dintâi supusă atacului şi invaziei şi deci nu va mai avea timp să organizeze şi să pună pe picior de război, ceia ce n'a fost pregătit din timp de pace. Deci admiţând că Occidentul ar fi dispus numai să se apere la Vest de cortina de fier, el va trebui să-şi împingă înarmările la maximum.

Ori Occidentul nu consideră ca definitivă situaţia actuală. De ani de zile s'a angajat un război diplomatic în jurul problemelor Germaniei şi Austriei, fără a se reuşi să se convingă Rusia că aceste probleme trebuesc soluţionate în spiritul propunerilor occidentale. Astfel de discuţii convin Moscovei, atâta timp cât puterile vestice vin la masa verde numai cu argumente diplomatice, nesprijinite pe o putere militară care să le impună. Această atitudine nu aparţine în mod special Rusiei Sovietice; ea a fost întotdeauna aceeaşi, în toate împrejurările şi în timpul când Rusia era ţaristă. Niciodată ţarii dela Moscova sau Petrograd n'au renunţat la pretenţiile lor de cuceriri în Estul Europei decât atunci când Marile Puteri Europene au ameninţat cu o intervenţie armată.

Deci dacă puterile vestice vor să realizeze unificarea Germaniei şi să semneze un tratat convenabil cu Austria, n'o vor putea face decât dacă dispun de o putere militară covârşitoare. Iar dacă Occidentul se gândeşte că şi celelalte popoare supuse teroarei ruso-comuniste trebuesc eliberate — ceiace până acum nu s'a pus niciodată în discuţiile oficiale — desigur că aceasta nu se va putea face decât tot sprijinindu-se pe argumentul hotărâtor al unei forţe militare care să impună Rusiei să intre în legalitate. Prin urmare, în toate cazurile, organizarea la maximum a puterii militare este necesară, pentru ca problemele internaţionale să fie rezolvate fără război.

Este incontestabil mult mai puţin costisitor să se suporte în timp de pace cheltuieli excesive pentru pregătirea militară în scopul de a evita războiul, decât să laşi pe inamic să creadă că făcându-l l-ar putea câştiga.

Aşa dar valoarea hotărârilor luate de puterile occidentale constă în afirmarea voinţei de a da un sprijin militar argumentelor diplomatice pentru restabilirea situaţiei europene şi de a face faţă unui eventual război.

(urmare in pag. 12)

REVISTA PRESEI

„Aussenpolitik". Octombrie 1954. In 1951, George F. Kennan, fostul specialist în chestiunile ruseşti din State Department, a publicat o carte, care l-a consacrat ca scriitor politic de mare prestigiu. „Modern Diplomacy", care cuprinde un număr de conferinţe ţinute la universitatea din Princeton, analizează critic politica internă americană după războiul de secesiune. Politicei faţă de Rusia nu-i sunt rezervate decât două capitole anexe, publicate prima oară în revista „Foreign Affairs".

Dela apariţia acestei cărţi, actualitatea concepţiilor politice ale D-lui Kennan a fost depăşită de politica mult mai energică inaugurată de administraţia republicană. Autorul politicei de containment a trebuit să se retragă din State Department, dedicându-se unei activităţi mult mai puţin expuse la deziluzii, aceea a unui profesor universitar.

In această calitate, în cadrul unui schimb de profesori germani şi americani, Dl. Kennan a ţinut în toamna aceasta, la universitatea din Frankfurt, patru prelegeri despre relaţiile ruso-americane, dela începutul lor şi până astăzi. Revista de politică externă germană din Stuttgart publică ultima prelegere, care tratează faza actuală a acestor relaţii.

După autor, eroarea principală comisă de Americani în raporturile cu Rusia Sovietică e de a nu fi avut o înţelegere mai adâncă pentru acele trăsături ale bolşevismului, care sunt moştenite din trecutul imperiului moscovit: **„Când ţarismul s'a prăbuşit şi capitala a fost mutată din nou la Moscova tradiţională, s'a întors şi bolşevismul la vechiul spirit al principatului moscovit".** E drept că nu există alt popor pe pământ care sa fie mai refractar doctrinei comuniste, dar ignorarea caracterului bolşevismului, ca o prelungire, în bună măsură, a rusismului de totdeauna, a provocat grave confuzii în mânuirea politicei americane faţă de Uniunea Sovietelor.

La aceasta s'a mai adăugat alt moment, acela că lumea era angajată, în prima perioadă a consolidării dominaţiei sovietice în Rusia, în primul rasboiu mondial, care a absorbit intreaga atenţie a poporului american. In anii ce au urmat după Versailles, America s'a retras aproape complet din afacerile internaţionale şi abia în 1933, când a venit la putere partidul democrat, a luat primele legături cu Rusia bolşevică.

Dl. Kennan crede că ar fi putut fi influenţată evoluţia regimului bolşevic, dacă America ar fi întreţinut dela inceput relaţii cu Uniunea Sovietelor, facând-o dependentă de ajutorul său. Aceasta era în anii de după primul război mondial teoria ambasadorului Bullitt, devenit astăzi unul din campionii luptei cu orice preţ impotriva expansiunii ruseşti. Insuşi autorul pare convins de naivitatea acestei prezumţii, când citează un răspuns dat în scris de Lenin colegilor săi, care l-au intrebat dacă Rusia trebuie să accepte ajutor din partea aliaţilor, în cazul prelungirii ostilităţilor cu Germania. **„Sunt de acord"**, scria Lenin, **„ca să acceptăm arme şi cartofi dela bandiţii imperialismului anglo-francez".**

Faţă de convingerile exprimate de fostul ambasador la Moscova în „Modern Diplomacy", ideile desvoltate în această prelegere dovedesc o mult mai lucidă apreciere a teribilei ameninţări sovietice în lume. Insă tocmai deaceea, tocmai pentrucă tensiunea creată de expasiunea sovietică e atât de adânc înrădăcinată în destinele epocei noastre, **„trebuie să ne ferim de orice acţiune izolată şi, cu atât mai mult, de mijloacele fatale ale forţei agresive. Asta nu înseamnă că nu trebuie să ne apărăm fiinţa cu forţa, dacă nu se poate altfel. Forţa e însă ceva rău, la care nu e permis să se recurgă, decât când trebuie evitat un rău mai mare".**

Cu aceste consideraţii moralizatoare, Dl Kennan — cu toată remarcabila intuire a pericolului sovietic-nu se deosebeşte în practică de vechiul susţinător al politicei de indiguire. De această impresie nu ne liberează nici când incearcă să ne consoleze filozofic, că **„individul, care a făcut tot ce-i stă în puterea lui, nu se mai poate bizui decât pe ceeace Faust blestema în clipa celei mai cumplite desperări: pe speranţă, pe credinţă şi mai ales pe răbdare".**

C R O N I C A

POLITICA BIPARTIZANA

După o vară marcată de succese comuniste majore în Asia şi Europa, America a trecut energic la revizuirea politicei sale externe. Găsirea unei alternative pentru defuncta comunitate defensivă europeană şi încheierea pactului de apărare a sud-estului Asiei sunt etapele principale ale adaptării la noua situaţie, creeată de evenimentele din ultimul an.

Capitularea puterilor vestice la conferinţa dela Geneva a afectat atât de mult opinia publică internaţională, încât progresul pregătirilor de apărare americane n'a mai fost apreciat cum se cuvine. Deşi puţin spectaculoase, câştigurile realizate de politica americană în a doua jumătate a anului 1954 sunt hotărătoare pentru ducerea unui războiu victorios împotriva Sovietelor. In afară de măsurile de îndiguire a înaintării comuniste în Asia şi de înarmarea Germaniei occidentale, nu se poate ignora importanţa acordurilor care au dus la limpezirea atmosferei în Orientul Mijlociu, în urma mediérii lui Herbert Hoover jr. în conflictul petrolifer din Iran şi începutului evacuării Suezului de către trupele britanice. In acelaşi ciclu de fapte pozitive merită să fie semnalate şi înarmarea Japoniei, întărirea armatei coreene, ajutorul militar acordat Pakistanului, transformarea Spaniei în bază a sistemului de apărare occidental şi soluţionarea provizorie a problemei Triestului.

De câteva luni, desbaterile de politică externă în America însăşi au cedat locul controverselor în jurul măsurilor economice şi administrative ale regimului republican. Campania electorală premergătoare alegerilor dela începutul lui Noembrie, spre deosebire de cea de acum doi ani, n'a mai avut ca temă principală critica, sau apărarea, politicei State Department-ului.

Această deplasare a obiectului polemicelor dintre cele două partide nu înseamnă o slăbire a interesului poporului american pentru problemele externe. E mai mult o indicaţie că, în aşteptarea grelelor încercări pe care lumea liberă va trebui să le înfrunte curând, solidaritatea bipartizană în materie de politică externă a fost din nou restabilită.

Intr'un articol recent, Walter Lippman constata că politica inaugurată de John Foster Dulles a fost modificată treptat, identificându-se din ce în ce mai mult cu aceea preconizată de precedesorul său democrat, Dean Acheson. Primul sacrificiu impus de această aliniere ar fi abandonarea politicei de eliberare a popoarelor de dincolo de cortina de fer, atât de dinamic manifestată în prima fază a administraţiei Eisenhower. Cu această afirmaţie e confirmată prezicerea făcută de Acheson în momentul retragerii, că oricine va fi ministrul de externe republican, va fi obligat până la urmă să-şi ajusteze metoda sa de lucru, caracterizată prin cumularea de succese modeste, dar sigure, şi evitarea oricăror acţiuni de amploare hazardate.

Nu se poate contesta o vădită apropiere, în ultima vreme, a punctelor de vedere adoptate de cele două partide în politica externă. Dar această apropiere nu constitue un regres, o revenire la politica de containment, recomandată după rasboiu de George F. Kennan. E adevărat că „politica de eliberare" nu mai apare ca deziderat imediat în declaraţiile preşedintelui Eisenhower şi ministrului său de externe. Singur Livingston T. Merchant, secretarul de stat pentru afacerile europene în State Department, a ţinut să reînoiască promisiunea făcută de Republicani după victorie, asigurând popoarele subjugate de Ruşi că interesul guvernului din Washington pentru soarta ţărilor lor n'a suferit nicio alterare. Politica de eliberare va fi însă o încoronare a tuturor măsurilor pe care America le-a luat, şi le va lua, pentru înfrângerea Sovietelor. Perseverenţa cu care John Foster Dulles a reuşit să înlăture cele mai dificile dintre obstacolele care barau desăvârşirea unei strategii globale e o garanţie că eliberarea ţărilor satelite e numai o chestiune de timp.

PRO SI CONTRA RASBOIULUI PREVENTIV

Intors dintr'o vizită în Statele Unite, deputatul laburist Richard Crossman a declarat că în America ar exista în sânul oficialităţii „un partid al războiului" şi „un partid al păcii". „Partidul păcii" ar fi condus de generalul Ridgway, şeful de stat major al armatei terestre, pe care Ruşii îl numeau, în vremea când comanda trupele din Corea, „generalul ciumă". Dintre civilii, consilieri intimi ai lui Dwight Eisenhower, ar milita în acelaşi sens ministrul de finanţe Humphrey şi fratele preşedintelui, Milton Eisenhower. Acestui grup s'ar opune „partidul războiului", condus de amiralul Radford, şeful de stat major al forţelor armate reunite. Aderenţii amiralului Radford ar pleda pentru necesitatea războiului preventiv, în timp ce „partidul păcii" admite o intervenţie succesivă americană numai în cazul când ar fi atacată de către China comunistă Formosa.

Tema războiului preventiv, discutată de către conducătorii militari americani cu o desinvoltură care ar fi fost aspru condamnată de opinia publică de peste ocean acum câtiva ani, nu ridică în rânduriile lor obiecţiuni de ordin etic, ci numai de natură practică. E ceeace deosebeşte concepţia strategică tradiţională de cea revoluţionară, inaugurată de era atomică.

Problema care se pune în cercurile Pentagonului e dacă războiul viitor va fi de scurtă durată, reducându-se la câteva săptămâni de distrugere fără precedent cu bombe atomice şi de hidrogen, sau dacă se va întinde iarăşi pe mai mulţi ani. Comandanţii forţelor aeriene, susţinuţi de amiralul Radford, cred într'un războiu fulgerător şi insistă că nu-i nevoe să se elaboreze planuri costisitoare de mobilizare industrială. Sefii armatei de uscat socotesc însă că e probabil ca frica de o anihilare generală să constrângă pe beligeranţi să nu recurgă la armele nucleare, preferând un războiu lung de uzură, dus cu armamentul cunoscut de ultimul războiu.

Pe de altă parte, există desacord şi asupra stadiului pregătirilor de războiu sovietice. Nu e general admis faptul că Statele Unite au intrat în perioada critică, prevăzută în aprecierile serviciilor de informaţii, cu doi ani înainte. După datele disponibile atunci părea că Rusia va avea cel mai târziu în toamna aceasta rezerve suficiente de bombe atomice pentru a deslănţui ofensiva. Ministrul apărării, Wilson, crede însă că Rusia mai are nevoie încă de doi ani pentru realizarea acestei performanţe. Strategii din aviaţie îl consideră prea optimist.

Deosebită importanţă, în privinţa oportunităţii unui războiu preventiv e acordată precizărilor făcute de generalul Mark Clark, într'un interview exclusiv pentru săptămânalul „Newsweek". Fostul guvernator în Japonia a cerut, acum câtva timp, guvernului american să rupă relaţiile diplomatice cu Rusia, ceeace a obligat pe preşedintele Eisenhower să declare că o astfel de măsură ar fi prematură. Intrebat, dacă cererea sa, de a rupe orice raporturi cu Sovietele, e rezultatul convingerii sale că politica de coexistentă n'are nici o şansă de succes, generalul Clark a răspuns: „M'am convins de mult că posibilitatea de a

E X T E R N A

negocia cu Rusia o înțelegere e exclusă. Singurul lucru pe care îl înțeleg Rușii e forța și hotărârea fermă de a o întrebuința oriunde sunt amenințate interesele noastre vitale. Sunt convins că o răfuială cu Rusia e inevitabila".

Că interesele vitale americane sunt deja pretutindeni amenințate de expansiunea comunistă e o realitate unanim recunoscută în America. In astfel de condiții, e nevoie să se aștepte ca Rusia să aleagă momentul isbucnirii războiului? Opinia generalului Clark e fără echivoc și asupra acestui punct: „Când interesele vitale ale Americei sunt atât de amenințate, încât lupta e inevitabilă, e mai bine să luptăm imediat, și cu orice mijloace pot asigura victoria, decât să ne lăsăm antrenați în alte conflictc limitate, ca cel din Corea".

Protestele oficiale contra ideii unui războiu preventiv sunt dictate de cele mai multe ori de grija de a nu alarma aliații europeni, așa de puțin dispuși să recunoască inevitabilitatea celui de al treilea războiu mondial. Partizanii declarați ai războiului preventiv, ca și generalul Clark, cred că un astfel de risc trebue acceptat: „E cert că ne vom înstrăina unii dintre aliații noștri, adoptând o politică antibolșevică mult mai categorică. Riscul trebue să-l acceptăm însă. Va veni foarte curând timpul, când aliații gata să ne ajute în războiul contra Rusiei vor trebui să se ridice în picioare, ca să-i numărăm".

SITUATIA IN ASIA

China comunistă a lansat acum câteva luni o nouă campanie pentru „eliberarea" Formozei. Răspunsul Statelor Unite nu s'a lăsat așteptat. Președintele Eisenhower și John Foster Dulles au afirmat din nou că marina americană va proteja insula contra oricărui atac comunist.

E cert că agitația războinică din Peking are și motive de politică internă. Naționalismul chinez are nevoie să fie ținut mereu treaz în massa poporului. In momentul când conflictele din Corea și Indochina au aflat o aplanare provizorie, e adusă din nou pe tapet chestiunea Formozei, cu atât mai mult cu cât armatele comuniste au fost îndreptate spre Nord în 1950, tocmai când se pregătiau să lichideze ultimul refugiu al lui Chiang Kai Shek. Dar avertismentele guvernului din Peking trebuiesc luate în serios mai ales pentrucă motivele preponderente sunt de ordin intrenațional. China comunistă a făcut la Geneva o intrare sepctaculoasă pe scena diplomatică impunându-se de facto ca cea de a cincia mare putere în lume. Primul său obiectiv în această poziție e să spargă tentativele de încercuire americană.

Pentru Americani, pierderea Formozei ar putea avea consecințe incalculabile. Nu atât din punct de vedere strategic, cât psihologic. Formoza și guvernul naționalist sunt de foarte mare importanță ca polarizator al Chinezilor din celelalte țări asiatice. Există peste 15 milioane dintre aceștia numai în sud-estul Asiei, consituind un factor politic însemnat în Malaia și Indonezia, state încă în afară de orbita comunistă. Mentalitatea orientală găsește securitate mai curând în acțiunea comunitară, decât în iudividualism; dacă simbolul reprezentat de guvernul naționalist ar dispare, nu e nicio îndoială că această puternică minoritate s'ar ralia regimului Mao Tse Tung.

Amenințările Chinei comuniste sunt privite deci cu legitimă îngrijoare în America. Sunt foarte numeroși partizani ai rasboiului preventiv care indică China ca prim câmp de experiență. Principalul animator și aci e tot amiralul Radford. El a susținut mereu că nu e nici o posibilitate pentru ajungerea la o pace reală în Asia, cât timp China e guvernată de comuniști. Din conducerea politică, senatorul Knowland, președintele fracțiunii republicane din Senat, e tot așa de categoric: „Pentru a evita o lume comunizată", a declarat el, „trebue să avem voința să luptăm acum, dacă e necesar".

In cadrul „revizuirei tragice" a politicei americane în Asia, după Geneva, primul act pozitiv e S.E.A.T.O. Dar acesta nu include Formoza, Corea de Sud și India, statele cu cele mai numeroase armate necomuniste în Asia, și nici Japonia, țara cu cel mai mare potențial industrial. Dealtfel conducerea militară americană e convinsă că agresiunea următoare chineză nu se va produce contra Formozei, ci contra Siamului. Această agresiune ar putea fi prefațată de revolte în Laos, Cambodgea și Vietnamul de Sud, provocate de masivele infiltrații de trupe comuniste din Nord.

Rezultate mult mai pozitive pentru puterile vestice se vor produce a la longue, ca urmare a politicei de înțelegere cu țările din Orientul Mijlociu—Iranul în primul rând. Rusia a și fost nevoită să ia proziție: diplomații străini din Moscova semnalează că Sovietele sunt pe punctul de a-și revizui politica pro-arabă de până acum, în favoarea Israelului.

ACTELE DELA LONDRA

In altă parte a revistei noastre sunt analizate cu competență implicațiile militare ale înarmării Germaniei, ca și efectul psihologic pe care nu vor întârzia să-l exercite asupra celor care duc de zeci de ani lupta de rezistență în țările ocupate de armata sovietică.

Dar conferința dela Londra mai are și altă însemnătate: Anglia a acceptat să-și lege propriul destin de cel al țărilor continentale. In cuvântarea sa la radio către poporul francez, Mendès-France a subliniat acest eveniment, relevând că „guvernul englez a luat o decizie care rupe cu o tradiție care comandă de secole istoria Marei Britanii".

Această frază ar fi putut fi pronunțata tot așa de bine de Anthony Eden, care numai cu câteva săptămâni înainte se resemna să constate că „Englezii sunt încă un popor iusular în gânduri și tradiție". Ori în condițiile în care se va duce cel de al treilea războiu mondial, Anglia a încetat de a mai fi o insulă.

Desigur, hotărârea britanică nu a fost, cum ar putea fi prima impresie, o măsură de tactică politică, pentru a salva conferința dela Londra, după ce Foreign Office-ul a ajuns la concluzia că altfel nu merge. A fost mai curând încheierea unei educații politice necesare, căreia națiunea britanică i s'a adaptat treptat în deceniul trecut, renunțând definitiv la o concepție depășită. Această concepție, anacronică acum, e aceea a echilibrului puterilor în Europa. Marea Britanie vedea misiunea sa istorică în stabilirea acestui echilibru, oridecâteori continentul era amenințat să cadă sub dominația unei singure puteri. Reducerea distanțelor dintre continente și faptul că astăzi există numai două mari puteri în lume – amândouă în afară de Europa – au lichidat sensul acestei concepții.

In afară de această reorientare istorică, hotărârea britanică a fost dictată și de motive concrete imediate. Sir Wiuston Churchill nu mai aspiră cu același entuziasm la realizarea unei înțelegeri pe plan superior cu conducătorii sovietici. Atât serviciile de informații engleze, ca și cele americane, i-au pus la dispoziție dovezi alarmante despre pregătirile de războiu ale Rusiei.

Renunțarea premierului britanic la rezervele de până acum a mai fost ușurată și de alt fapt: cercurile militare britanice nutresc speranța că nici Rusia și nici America nu vor face uz în viitorul războiu de armele termonucleare. In felul acesta, angajamentul Marei Britanii de a-și menține trupele pe continent se impunea.

Rapiditatea și unanimitatea cu care au fost luate deciziile dela Londra au surpins Moscova. Răspunsul dat imediat de Soviete a fost propunerea de alegeri libere în Germania și retragerea trupelor străine. Faptul că Moscova a propus, în vederea acestui aranjament, ținerea unei conferințe în Noembrie

(Urmare în pag. 11)

REVISTA PRESEI

„Die Weltwoche", 3. Oct, 1954. Robert Ingrim, cunoscutul publicist austriac, a arătat încă din 1947, cu cât rafinament a impus propaganda sovietică opiniei publice din țările democrate urgisita noțiune de „antifascist", care până la urmă a devenit un atribut al oricărui anti-comunist.

E o ironie că tocmai săptămânalul elvețian, care a dus în trecut o campanie inversunată împotriva fascismului, reia acum tema, amintind, ce erori grave s'au comis urmând orbește sloganele comuniștilor—mai ales în primii ani după 1945: **„Dela 1945 incoace, lumea a fost invadată de mentalittatea ‚anti'. Fiecare se simția obligat să fie antifascist, antinazist, antipétainist, iar valurile acestor atitudini ‚anti' luaseră astfel de proporții, încât pentru prestigiul și legitimarea politico-morală a unui om sau a unui popor era esențial să fie cât mai ‚anti'. Asta până când a început să fie recunoscut noul dușman, și anume, „în primul rând printre aceia care țipau cel mai tare că sunt anti".**

Dacă am face o incursiune în viața politică a Romăniei dintre cele două războaie s'ar putea face aceleași constatări. Incursia ne-ar duce inevitabil până la domnii din Comitetul National și alte organizații „democratice" ad hoc, care au anexat cu mult curaj la vechiul ‚anti', anticomunismul.

Dar, trecând peste această suspectă convertire, nu poate fi ignorată a doua constatare a autorului articolului: **„Negarea unui rău nu e pe departe remediul căutat".** Nu ajunge ca lumea să fie astăzi anticomunistă. Omenirea duce lipsă de idei creatoare care să asigure o însănătoșire. **„Omul obișnuit e gata de luptă numai în măsura în care e sigur că va fi depășit trecutul, de care numai puțini își amintesc cu plăcere.**

„Osteuropa", Octombrie 1954. In cursul lunilor Mai și Iunie au avut loc congreseie Sovietului Suprem în toate republicele autonome ale Uniunii Sovietelor. Revista germană de specialitate, „Osteuropa", publică, în numărul din Octombrie, o amănunțită dare de seamă asupra evoluției statale a Republicei Moldovenești între al treilea și al patrulea congres.

Dintre ordonanțele care au obținut putere de lege merită să fie relevat decretul din 5 Mai, prin care a fost constituit Comitetul Siguranței de Stat, condus de șeful de până acum al M.W.D-ului, rusul J. L. Mordowez. Acesta are în mână de facto întreaga putere executivă.

In centrul activităților de partid se situează cel de al cincilca congres al partidului comunist moldovenesc (Sowjetskaia Moldawja), care a avut loc la Chișinău între 16-18 Februarie a., c., și unde au fost decise o serie de schimbări în constituție și codul civil.

Un fapt important asupra căruia revista atrage atenția e acela al măsurilor menite să integreze Republica Moldovenească Ucrainei. Promotorul acestei acțiuni e Hrușciov, al doilea om în ierarhia conducerii Uniunii Sovietelor.

Se știe că înainte de războiu Republica Moldovenească de dincolo de Nistru cuprindea 8.600 Kmp. Această regiune nu era decât o mică parte dintr-un teritoriu cu populație majoritară moldovenească. Din cei peste 800.000 de Moldoveni câți mai rămâneseră în urma deportărilor, nu se gasiau în limitele ei decât 420.000. După pierderea Basarabiei în 1940, partea centrală a acesteia a fost anexată vechii Republici Moldovenești, redusă însă numai la o fâșie dealungul Nistrului, fără fosta capitală Balta și cuprinzând 3900 Kmp.

Această amputare, motivată cu răsturnarea raportului dintre populația moldovenească și cea ucraineană, s'a făcut în realitate datorită manevrelor lui Hrușciov, secretar general al partidului comunist ucrainian în vremea aceea și deja în rapidă ascensiune pe firmamentul mărimilor sovietice.

Ultima măsură de accentuare a dependenței Republicei Moldovenești de Kiew, așa cum o preconizează Hrușciov, după ce a reușit să „dăruiască" Crimeia Ucrainei, a fost numirea la acest congres a lui S.T.Sergiuc, conducătorul organizației ucrainene din Moldova, ca prim secretar al partidului comunist moldovenesc și delegarea sa, în același timp, ca reprezentant al Republicii Moldovenști în Comitetul Central al partidului comunist al Uniunii Sovietelor.

UN SECOL DELA DEBARCAREA IN CRIMEIA

Implinirea unui deceniu de tiranie cruntă jefuitoare şi sângeroasă, care a pustiit ţara noastră, a dat prilej vechililior profitori ai cotropirei sovietice să organizeze o preamărire silnică a acestui ultim şi tragic accident în istoria atât de furtunoasă a neamului românesc.

Autorii şi complicii de orice fel ai actului criminal dela 23 August 1944, aflaţi acum în exil, au comemorat şi ei acest trist eveniment după gradul de inteligenţă şi de tact al fiecăruia: puţini au preferat să-l treacă sub prudentă tăcere, alţii au schiţat o disculpare cu explicaţii inoperante de circumstanţă, iar unii, însfârşit, n'au ezitat să se prezinte ca „rezistenţi" autentici în exhibiţii retorice deplasate, nesincere şi total lipsite de cel mai elementar simţ de pudoare.

Pentru naţiunea română însă, ca şi pentru toată lumea liberă, trecerea unui secol dela intervenţia militară franco-britanică în conflictul isbucnit dintre Rusia şi Imperiul Otoman, are mai ales în situaţia actuală o importanţă deosebită, plină de învăţăminte preţioase, fiindcă războiul Crimeii ne-a scăpat pe noi Românii de un protectorat ucigător, iar Europa de preponderenţa înăbuşitoare a Moscovei. E deci dela sine înţeles că simpla amintire a acestui fapt istoric să constitue cea mai teribilă armă de înaltă trădare în R.P.R. Surprinzător, dar simptomatic rămâne totuşi faptul că nici reprezentanţii „autorizaţi" din refugiu ai aşa ziselor noastre partide istorice nu şi-au adus aminte de un eveniment care, în definitiv, constitue premiza indiscutabilă a României moderne. Au vrut oare vaşnicii capitularzi, prin această regretabilă scăpare din vedere, să dezvălue ei înşişi prăpastia de netrecut ce-i desparte de luptătorii dezinteresaţi pentru libertatea politică dela mijlocul veacului trecut, care şi ei au fost siliţi să-şi petreacă o parte a vieţii în exil, în condiţii incomparabil mai vitrege, ce-i drept, decât mănuitorii de azi ai faimosului fond naţional... Dacă aceasta le-a fost într'adevăr intenţia, recunoaştem că şi-au atins pe deplin obiectivul căci trecerea sub tăcere a împlinirii centenarului dela începerea asedierii Sevastopolului, actul decisiv în războiul Crimeii, a deschis ochii şi celor mai creduli, arătându-le cât de mare e prăpastia între precursori şi epigoni, între ideologii revoluţionari de bună credinţa, care, în naivitatea lor generoasă, au clădit un stat independent şi tacticienii oportunişti de azi, apărătorii interesaţi ai regimului imoral şi sângeros be bun plac ce s'a camuflat sub eticheta falsă a unei pretinse democraţii şi a dus ţara la pierzanie prin reaua credinţă, viclenia şi sectarismul cinic al unei coterii conspirative, setoasă exclusiv numai de putere.

Altă explicaţie nu există pentru tăcerea vinovată faţă de o acţiune istorică care a produs spărtura decisivă în ordinea reacţionară instaurată în Europa la congresul dela Viena şi girată de Rusia în numele „Sfintei Alianţe".

Un contemporan de seamă, Toma Jefferson, al treilea preşedinte al Statelor Unite şi marele luptător pentru democratizarea vieţii publice în ţara sa, a caracterizat odată congresul dela Viena, proslăvit de câţiva ani de foştii comunişti convertiţi la legitimism habsburgic ca un act binecuvântat de înţelepciune politică care ar fi dăruit continentului nostru o eră lungă de pace de aproape un secol, la un târg ruşinos desfăşurat cu decor de carnaval, unde naţiunile şi ţările au fost tratate ca nişte vite scoase la mezat. Iar „Sfânta Alianţa", acea declaraţie autocratică de principii îmbrăcată în forme mistice creştine, născocită pentru a menţine nealterată situaţia preponderentă câştigată de Rusia după înfrângerea lui Napoleon, a fost numită de către un alt contemporan, membru al parlamentului britanic, „o conspiraţie împotriva naţiunilor". Isbitoare e în orice caz analogia dintre instrumentul ideologic folosit la începutul secolului trecut de Tarul Alexandru I pentru a legitima expansiunea sa cotropitoare în apus şi ofensiva păcii inspirată şi patronată de actualii potentaţi din Cremlin spre a consolida imensele câştiguri teritoriale obţinute după ultimul război prin violenţă, fraudă şi înşelăciune.

Creatorul „Sfintei Alianţe", Tarul Alexandru I, autocratul seducător înconjurat de misterul ridicării sale pe tronul lui Ivan cel Groaznic în urma asasinării propriului său părinte, s'a comportat în multe privinţe la fel ca tiranul caucazian care a lichidat pe toţi vechii şefi bolşevici pentru a dispune singur de o putere discreţionară. Primul a încheiat în Iunie 1807 la Tilsit un tratat de pace şi de alianţă cu Napoleon, care a scandalizat lumea de atunci, aşa după cum a fost cazul şi cu faimosul pact de neagresiune dela Moscova, dintre Hitler şi Stalin, semnat la 23 August 1939. Caracterul agresiv al acestor tratate ce împărţeau lumea virtual între cei doi parteneri, noi Românii l'am simtit destul de dureros în ambele ocazii. In condiţii aproape identice ni s'a răpit Basarabia, ca preţ al şantajului Moscovei faţă de un dictator european imperialist, în 1812 ca şi în 1940. Basarabia, provincia martiră dintre Prut şi Nistru a suferit ca în totdeauna, mai întâi şocul năvălirilor dela Răsărit, dela Sciţi şi Sarmaţi, până la Huni şi Mongoli, şi hoardele motorizate ale armatei roşii „liberatoare". Chiar şi intervalul de timp de aproximativ un an, până la răcirea relaţiilor dintre cei doi complici, decişi din capul locului, să se înşele reciproc, a fost acelaş: In Octombrie 1808, la întâlnirea spectaculoasă dela Erfurt, între cei doi împăraţi, ca şi cu ocazia vizitei lui Molotov la Berlin, în mijlocul lunei Noemvrie 1940, s'a văzut că nici unul dintre parteneri nu era dispus să conceadă celuilalt strâmtorile şi Constantinopolul, poziţie cheie, pentru dominaţia spaţiului tradiţional de răscruce al lumii civilizate: în ambele cazuri, atât Napoleon cât şi Hitler, au încercat să stăvilească, prin sacrificarea noastră, expansiunea moscovită la gurile Dunării, valul natural de apărare atât al strâmtorilor cât şi al Europei centrale, pentru a nu periclita şi anihila toate succesele obţinute de ei, ca şi proectele lor ambiţioase de viitor. In amândouă ocaziile însă, favorizaţii de situaţia geografică şi de împrejurări, peste imperialismul anormal al dictatorilor continentali a triumfat expansionismul congenital şi fără limită al despoţilor eurasiatici, continuatorii ilegitimi, dar de fapt, ai politicii lui Ginghiz Han. Atacurile preventive ale lui Napoleon şi Hitler i-au împins pe şantajiştii muscali cu forţa în lagărul puterilor maritime, părăsite şi trădate tot de ei, înainte cu puţin timp, în momente de criză acută. Lupta anglo-saxonilor pentru a impune în ambele ocazii o formulă epocală de echilibru internaţional a fost compromisă prin alianţa nefirească cu şantajiştii moscoviţi. Dictaturile continentale s'au prăbuşit fiind prinse între două focuri, la apus între corpul expediţionar al generalului Arthur Wellesley, viitorul Duce de Wellington, ce debarcase şi înainta victorios din Spania, sau de invaziunea reuşită a generalului Eisenhower, actualul preşedinte al Statelor Unite, în Franţa, iar la răsărit de puhoiul muscălesc. Ceeace a rămas şi a constituit o dureoasă şi decepţionantă surpriză pentru barbaţii de stat occidentali, de autentic format liberal sau democrat, a fost despotismul agresiv moscovit cu notele sale nestăpânite şi nelimitate de cotropire, în numele unui fals mesianism autocratic sau pseudo-proletar. Scurt timp după încetarea ostilităţilor, la congresul dela Viena, Anglia, Austria şi Franţa, s'au văzut constrânse să încheie o alianţă defensivă secretă la 3 Januarie 1815 împotriva Tarului Alexandrn, fiindcă, după cum scria Talleyrand unui cunoscut, „spre nenorocirea Europei, Rusia se amestecă în toate, ia un ton autoritar şi se pregăteşte să impună voinţa sa lumii întregi". Cu toate că unii oameni politici chiar din partidul Whig, ca Creevey, vedeau clar primejdia declanşată prin ajutorul puterii moscovite, „din care noi înşine" — după cum spunea el „poate nu vom ieşi decât cu preţul existenţei noastre", totuşi alianţa amintită a reprezentat numai un act de intimidare, nici unul din parteneri nefiind dispus să riste la nevoe, un nou conflict: Austria era preocupată de restabilirea stăpânirei sale în Italia şi a autorităţii sale în Germania, faţă de Prusia, Franţa era istovită, iar parlamentul britanic nu doria să aprobe măsuri energice. Revenirea intempestivă a lui Napoleon şi aventura noii sale domnii de 100 zile, lichidată brutal şi definitiv prin victoria aliaţilor dela Waterloo, a făcut, dealtfel, această alianţă, pentru moment inoperantă. Intre timp, speculând veleităţile absolutiste ale suveranilor din Viena şi Berlin, Tarul Alexandru a isbutit să-i câştige pentru politica sa reacţionară, intrunindu-i într'un adevărat sindicat monarhic-feudal, ce-şi aroga dreptul să intervină şi să reprime în numele păcii, al credinţei şi al ordinei, în toate ţările, acţiunile de emancipare politică şi curentele progresiste ce nu-i conveneau, aşa că maşinaţiunile ruseşti se puteau dssfăşura nestânjenite pretutindeni. La Neapole agenţii ţarului incurajau pe carbonari, iar cu Madridul se negocia un proect de căsătorie, oferindu-i-se în schimbul Minorcei, cedarea unei părţi din flota rusă şi a unui eventual ajutor pentru înăbuşirea răscoalelor coloniilor din America de Sud. La Londra se vorbea chiar, într'un moment dat, de posibilitatea unei debarcări ruse la Buenos Aires. Enunţarea doctrinei Monroe a constituit deci în parte o replică a Statelelor Unite, la aceste acţiuni. Seria conferinţelor internaţionale, după congresul dela Viena, n'a isbutit să pună maşinaţiunilor ruse, şi nici n'a putut împiedeca ruptura între Londra şi sateliţii reacţionari ai Tarului, care împlineau atunci un rol analog cu cel pe care-l joacă azi partidele comuniste în diferite ţări. Aşa că în locul păcii mult aşteptate şi dorite, după epoca napoleoniană a urmat perioada războaielor civile şi a ocupaţiilor străine. Autocratul dela Petersburg se simţea atât de stăpân pe continent, încât şi-a permis ca să declare ritos, prin ambasadorul său dela Constantinopol, că nu va tolera ingerinţa nici unei puteri în relaţiile cu Poarta, câmpul tradiţional şi de predilecţie al imperialismului agresiv rus dela Alexe Romanov şi Petru el mare. Tarul Alexandru a urmărit ca şi despoţii bolşevici, faţă de Imperiul Otoman cu acelaş ton şi cu aceaşi lipsă de scrupule o politică exact contrarie cu ceă de conservare reacţionară, practicată în restul Europei. Cancelarul Meternich cu greu l-a putut convinge la congresul dela Leibach, să renunţe la o intervenţie imediată cu armata în favoarea eteriştilor greci care trecuseră Prutul, sub conducerea fostului său aghiotant Alexandru Ipsilanti.

Cu supleţea sa levantină, Tarul Alexandru a înţeles că e mai bine să ţie, deocamdată, Poarta sub presiune diplomatică, prin declaraţia că „Rusia e la limita răbdării sale" şi să aştepte dislocarea internă şi prăbuşirea dela sine a Imperiului Otoman, prin răscoalele creştinilor din raiale. Moartea sa neaşteptată la Taganrog, în condiţii tot atât de enigmatice ca şi a lui Stalin, a dat naştere unei legende revelatoare, după care Tarul Alexandru ar fi continuat să trăiască, ca să colinde fără odihnă, ca un simplu pelerin necunoscut, imensitatea imperiului moscovit, pentru a ispăşi astfel păcatele grele săvârşite ca monarh. După înăbuşirea răscoalei decabriste, Nicolae I, fratele şi succesorul său la tron, a înlocuit disimularea cu forţa brutală pentru a menţine şi întări preponderenţa rusă în Europa. Dacă Alexandru se considera ca un fel de „Agamemnon al Monarhilor", Nicolae, cu structura sa psihică primitivă şi inteligenţa sa redusă, credea serios că trebue să joace neapărat rolul de jandarm omnipotent al celei mai întunecate racţiuni şi că este distrugătorul predestinat al Imperiului Otoman. Pedant, opac, inaccesibil la himere, lipsit de fantezie, soldat mărginit şi de paradă, grosolan, incult şi arogant, cum îl arată marele romancier contele Tolstoi, „Nicolae nu putea avea decât un singur scop: „să mărească şi să extindă puterea sa tiranică".

Un concurs fericit de împrejurari şi experienţele diplomatice ale ministrului său de externe, Contele Nesselrode, pe care l-a moştenit dela fratele şi precursorul său pe tron, i-a dat putinţa să înregistreze totuşi o serie apreciabilă de succese externe; care l'au îmbătat, sporindu-i incăpăţânarea, încântarea stearpă de sine şi violenţa grosolană de vagmistru.

Reacţiunea barbară a Porţii faţă de Eteristi şi faţă de ridicarea naţională a Grecilor, a indignat în cel mai înalt grad lumea cultă europeană, entuziasmată de arta şi istoria Eladei clasice. Sub presiunea acestui curent de opinie publică, guvernele englez, francez şi prusian au „încheiat cu Rusia alianţa dela Londra şi, rupând relaţiile diplomatice cu Poarta, au trimis escadrele lor pentru o demonstraţie navală în golful dela Navarin, unde în urma unui accident neprevăzut şi nedorit, a fost distrusă flota otamană. In anul următor, Rusia a putut deci să înceapă pe cont propriu războiul, fără să întâmpine vre-o

opoziţie politică serioasă în Europa, aşa încât i-a fost relativ uşor să învingă într'o campanie de 2 ani Imperiul Otoman slăbit.

La 7 Mai 1828, armata rusă sub comanda Prinţului Wittgenstein a trecut Prutul ca să ia zălog Principatele, la fel ca în anul 1806, când generalul Michelson a trecut Nistrul „ca să restabilească bunele raporturi cu Poarta şi să scape provinciile Dunărene de jafurile lui Pasvant-Oglu."

In decurs de un secol a fost a cincea invazie pustiitoare rusească în ţările Române. In Martie 1811 bătrânul Kutusov, comandantul şi preşedintele unei administraţii de ocupaţie în Moldova şi Muntenia, pierdut în desfrâuri la Bucureşti, dădea un răspuns stereotip celor care se plângeau de jaful nemaipomenit şi de împilările groaznice ale oştilor ruseşti-când sate întregi erau silite să-şi părăsească căminurile şi să caute scăparea cu fuga. El repeta mereu ca să „le mai lase Românilor ochii ca să plângă". In 1828 generalul rus Zoltuhin, mai puţin poetic ca stăpânul său, spunea pe şleau: „nu ne pasă cum se împlinesc slujbele, prin oameni sau dobitoace, numai ordinele să fie executate". Aşa a fost anticipată politica de stoarcere până la sânge, practicată de soviete în R. P. R.

La 14 Sept 1829, Imperiul Otoman a semnat pacea dela Adrianopole, avantgârzile ruseşti aflându-se deja la Ciorlu şi Rodosto, în faţa Constantinopolului Turcia, la picioarele imperiului moscovit, conform expresiei Lordului Abeerden, ministrul de externe al Marei Britanii din acea vreme, a fost silită să conceadă tot ce i-s'a cerut: „autonomia Greciei şi a Serbiei, desfiinţarea raialelor din stânga Dunării, ca de pildă Brăila, cesiuni teritoriale în Transcaucasia şi la Gurile Dunării, (Insula Serpilor) libera navigaţie prin strâmtori şi libertatea comerţului rusesc în Marea Neagră, plata unei despăgubiri de războiu apreciabile, iar până la achitare, ocupaţia rusească în Principate şi Bulgaria. Termenii tratatului au fost în aşa fel redactaţi, încât ofereau oricând Tarului pretext de intervenţie în afacerile interne ale imperiului otoman.

In treacăt mai poate fi menţionat şi faptul angrenării ţărilor române în economia mondială în urma desfiinţări raialelor dela Dunăre, care a avut de efect pe de o parte o înăsprire apreciabilă a problemei agrare, iar pe de altă parte, naşterea şi ridicarea acelei burghezii, pe care se va sprijini în a doua jumătate a secolului trecut statul liber românesc. Ocupaţia rusă, destul de cunoscută prin generalul Kiseleff şi Regulamentul Organic, prezenta în unele privinţe o asemănare isbitoare cu metodele folosite de Moscova roşie faţă de R. P. R.; concesiunea scandaloasă Trandafiroff a fost prima ediţie modestă a „Sovromurilor" actuale. Regimului oligarhic boeresc al marilor latifundiari, întărit prin Regulamentul Organic, ca să garanteze şi să perpetueze influenţa politică rusească la noi, îi corespunde azi atotputernicia funcţionarilor din aşa zisul P. M. R. Aceştia joacă azi, într'un fel mult mai crunt, rolul odios încredinţat altădată moşierilor detestaţi şi huliţi acum, cu un patos atât de prefăcut, de publicistica comunistă.

Pe plan internaţional, foarte curând, Tarul Nicolae a început să întindă coarda peste măsură. Revoluţia polonă din 1830-31 i-a oferit prilejul binevenit ca să înglobeze această ţară ca simplă provincie imperiului moscovit, iar impasul Imperiului Otoman, în lupta pentru Siria cu Mehmed Ali din Egipt, l-a folosit pentru a trimite flota rusă în Bosfor şi a impune Porţii ruşinosul tratat de alianţă dela Unkiar Skellesi din 8 Iulie 1833, care închidea Strâmtorile tuturor vaselor streine, transformând Marea Neagră într'un lac rusesc păzit de Sultan, ca un simplu portar vasal şi la discreţia protectorului atotputernic din Petersburg. Imediat, Lordul Palmerston, ministrul de externe britanic, a declarat acest tratat ca nul şi neavenit: antagonismul dintre protagoniştii a două sisteme politice atât de contrarii, ca cel liberal şi cel autocratic reacţionar, intra astfel într'un stadiu de acută tensinne. Franţa de asemeni, indignată de soluţia dată problemei polone şi de adversitatea jicnitoare pe care Tarul o arăta regelui Lodovic Filip, tratat ca un uzurpator, ia şi ea poziţie împotriva Rusiei; o flotă anglo-franceză pătrunde în arhipelag. In faţa războiului iminent, Nicolae I dă înapoi şi consimte, în întrevederea dela Münchengrätz la 18 Sept. 1833 cu Francisc I (II,) împăratul Austriei, să afirme printr'un comunicat necesitatea menţinerii Imperiului Otoman, ca să poată reconstitui alianţa celor trei curţi nordice: Petersburg, Viena şi Berlin. O reconciliere pare chiar a se apropia în 1839 de Londra, în divergenţă de interese cu Franţa, care susţine pe Mehmed Ali împotriva Sultanului, protejat de Marea Britanie.

Quadrupla alianţă dela Londra din 15 Iulie 1840, între Marea Britanie, Rusia, Austria şi Prusia, constrânse Franţa să cedeze; la 13 Iulie 1841, în convenţia Strâmtorilor dela Londra, Nicolae renunţă formal la toate avantagiile Tratalui dela Unkiar Skellesi, stabilindu-se în principiu închiderea Strâmtorilor pentru toate vasele de război. Tratatul de comerţ anglo-rus din 1843 pare a confirma noua intimitate, aşa că în anul următor are loc vizita Tarului Nicolae la Londra. Impulsivitatea lui Nicolae strică însă totul şi arată că coexistenţa paşnică şi de lungă durată între cele două lumi e imposibilă. Nicolae a fost stăpânit de ideea fixă că Turcia ar fi omul bolnav în Europa, aşa după cum teoria sovietică susţine prăbuşirea inevitabilă a occidentului capitalist putred. Acest paralelism constitue unul din cele mai nostime calambururi istorice. Tarul a vorbit oamenilor de stat britanici de nevoia unui acord penlru catastrofa inevitabilă a Imperiului Otoman. Socaţi în cel mai înalt grad, interlocutorii săi refuză net, orice discuţie pe această temă, dar nu uită incidentul până la lichidarea socotelilor în rasboiul Crimeii. Lordul Palmerston a notat cu această ocazie: „Se reneagă învăţămintele istoriei, când se pretinde că Rusia nu se gândeşte la o extensiune spre Sud. Toate guvernele-dar mai ales cele absolute - se gândesc la măriri teritoriale, din consideraţii mai mult politice decât economice. Rusia însă nu este decât o mare sperietoare".

Diagnosticul acesta a fost confirmat deplin de evenimente în războiul Crimeii, la Plevna în 1877, când s'a cerut intervenţia României, în 1904/5 împotriva Japoniei, în 1916-18 şi în 1944.

Fără îndoială că nici intervenţia rusă împotriva revoluţionarilor unguri, în anul 1849, nici rolul de arbitru în problemele germane pe care şi-l arogă şi nici înăsprirea teroarei obscurantiste în Rusia şi ţările satelite nu era de natură să risipească aprehensiunile britanice, după cum nici lipsa de tact faţă de Napoleon III, pe care-l intitulează „bun amic", lucru neobişnuit între suverani, nu era de natură să-i recâştige simpatia Franţei, cu atât mai puţin, cu cât împăratul francez, avea ambiţia să revizuiască harta politică a Europei, stabilită la Viena în 1815 şi garantată mai ales de Rusia.

Situaţia era deci coaptă, ca marea răfuială, de atâtea ori amânată, să fie declanşată la primul incident. Conflictul, după cum era de aşteptat, n'a întârziat să survină, tocmai în dificila chestie orientală care, în fond, după cum spune Tatişev, istoricul diplomaţiei tariste, „nu reprezenta decât manifestarea antagonismului permament dintre Rusia şi Europa, căci tot ceeace ar putea garanta eficace interesele ruseşti în Orient nu va fi niciodată admis de Europa, iar tot ceeace poate conceda Europa rămâne mereu insuficient pentru salvgardarea intereselor ruse".

Pretextul pentru isbucnirea războiului Crimeii l-a furnizat cearta între călugării catolici şi cei ortodoxi, pentru folosirea bisericii Sfântului Mormânt dela Ierusalem, primii fiind susţinuţi de Franţa, ultimii de Rusia. Motivul real l-a constituit însă dorinţa Tarului de a folosi acest incident pentru a realiza gândul său favorit, împărţirea Imperiului Otoman, sau, cel puţin, readucerea acestuia la starea de vasalitate analoagă celei impuse în 1833 prin tratatul dela Unkiar Skellesi. In Ianuarie 1853, când, în cursul mai multor convorbiri cu Sir Hamilton Seymour, ambasadorul Marei Britanii, Nicolae a ridicat din nou problema împărţirii Imperiului Otoman, războiul, mereu amânat, putea fi considerat ca virtual început. Aşa a văzut lucrurile contele Nesselrode, care a ieşit consternat din cabinetul de lucru al Tarului, plângându-se că stăpânul său, „aruncă acum totul la pământ, după ce timp de 30 de ani eu am şarlatanizat lumea". De astă dată, autocratul rus nu mai era de reţinut, fiindcă nu voia să se lase mai prejos decât protejatul său, împăratul dela Viena, care obţinuse tocmai acum evacuarea Montenegrului de trupele lui Omer Paşa, prin cererea ultimativă înmânată Porţii de contele Leiningen, venit în misiune extraordinară la Constantinopol exclusiv pentru acest scop, în Februarie 1853. La rândul său Tarul s'a grăbit deci şi el să trimită în Martie 1853 pe Prinţul Menşicov în misiune extraordinară la Istambul, poruncindu-i să obţină cu orice preţ completa închinare a Sultanului. Sosind demonstrativ pe un vas de războiu în Bosfor, Menşicov, care avea faima de a fi "cel mai spiritual om al Rusiei" din acea vreme, s'a purtat tot aşa de tiranic şi grosolan ca şi Vişinski în Martie 1945, când a impus guvernul Petre Groza. După ce un Firman acordă călugărilor dela Sfântul Mormânt tot ceeace dorise Rusia, Menşicov cere totuşi într'o notă ultimativă, însoţită de ameninţări, rostite într'o audienţă personală la Sultan, recunoaşterea formală şi în scris a autocratului rus ca protector declarat al Creştinilor din Imperiul Otoman, mai ales în partea europeană. De astă dată însă, îndr sneala muscălească s'a isbit de oţelirea lui Sir Stratford Canning, viconte de Redcliffe, ambasadorul Marei Britanii la Poartă din anul 1841. Cunoscător profund al problemelor sud-estice, el a convins Londra să facă din integritatea Imperiului Otoman, chestie de principiu şi de îndreptar al politicei externe britanice. Cuvântul lui atârna deci greu în cumpăna la Serai, aşa că, sub influenţa sa şi la stăruinţele lui Raşid Paşa, şeful partidului reformist anglofil, un mare consiliu a respins la 20 Mai 1853 ultimatul rus. Peste două zile, Menşicov părăsea furios Istambulul, proferând injurii şi ameninţări. Misiunea sa eşuase, prima manevră, intimidarea şantajistă, dăduse greş. Contele Nesselrode a repetat-o, trimiţând o scrisoare lui Raşid Paşa, în care ameninţa cu ocuparea Principatelor dacă nu se satisface cererea ultimatului rus.

După ce şi această manevră a dat greş, oastea rusă a trecut Prutul la 2 Iulie 1853.

Cu toate că dăduse la 26 Iunie 1853 un manifest de cruciadă, Nicolae I nu s'a sfiit totuşi să declare că agresiunea sa, a opta invazie rusă şi a cincea ocupaţie a Ţărilor Române în decurs de 145 de ani, nu reprezintă o acţiune războinică, ci numai luarea în posesie a unui zălog pentru a obţine satisfacţia cuvenită. La fel făcuse şi fratele şi înaintaşul său pe tron, Alexandru, când generalul Michelson trecuse la 16 Oct. 1806 Nistrul şi ocupase Ţările Române. "numai ca să restabilească bunele raporturi cu Poarta şi să scape Ţările Dunărene de jafurile lui Pazvantoglu". După şase ani de ocupaţie pustiitoare, Rusia ne-a răpit atunci Basarabia. Acum Nicolae I a căutat să repete pur şi simplu manevra de şantaj şi de violenţă ca să ia, dacă s'o putea, tot ceeace Rusia nu obţinuse la începutul veacului, realizând proectul bizantin al Ecaterinei II-a. Agresiunile Moscovei au fost întodeauna aşa de hidoase şi reprezentau încălcări atât de flagrante, al celor mai elementare principii de drept, încât trebuiau să fie răstălmăcite prin sfruntate neadevăruri.

Regina Victoria a Angliei a acuzat Rusia pe drept cuvânt, la mijlocul secolului trecut, că adună şi îndreaptă energiile fizice şi morale a nenumărate milioane de suflete cu un singur scop, acela de a restrânge şi falsifica civilizaţia europeană.

După unele ezitări şi eşuarea unei încercări de compromis diplomatic s'a produs prima reacţiune energică a Europei occidentale, împotriva imperialismului agresiv moscovit. Declaraţiei de război a Imperiului Otoman din toamna anului 1853, i-a urmat în Martie 1854 acea a Angliei şi Franţei şi debarcarea în Crimeia la mijlocul lunei Septembrie din acelaş an. Un an întreg, până la 10 Sept 1855, când a căzut Sevastopolul, a fost dusă una din cele mai grele şi mai sângeroase lupte pentru scăparea continentului european de ameninţarea cotropirei muscăleşti. In nota dela 24 Iulie 1854 Drouyn de l'Huys, ministrul de externe al Franţei, preciza ţelurile de război ale aliaţilor în următoarele 4 puncte: Incetarea protectoratului rusesc în Principatele Române, libertatea navigaţiei pe Dunăre, revizuirea convenţiei Strâmtorilor din 1841 şi încetarea oricărui protectorat asupra creştinilor din Imperiul Otoman. Pe această bază s'a urmărit după prăbuşirea puterii militare ruse, prevăzută de Palmerston din 1844 şi după moartea Tarului Nicolae, la Pacea dela Paris în 30 Martie 1856. Ea a întemeiat un nou statut politic internaţional, care cu mici modificări a durat nouă decenii,

(urmare în pag. 12)

UN ASPECT AL REVOLUTIEI CAPITANULUI

Cetim scrierile care ne zugrăvesc figura Căpitanului, gândurile, acţiunile, normele lui de viaţă, care au orânduit viaţa generaţiei noastre şi ne întrebăm prin ce minune a reuşit el să înfăptuiască toate câte le-a înfăptuit. Ne punem această întrebare şi gândul ni se întoarce cu ani în urmă la ceeace am fost înainte de a fi venit el printre noi şi ce-am devenit după aceea, urmându-l în lupte, suferind închisori şi lagăre, până'n clipa de azi, când depe baricadele aceloraşi lupte întruchipăm speranţa ţării pentru care el s'a jertfit.

Ce eram şi ce-am devenit: schimbarea noastră, aceasta-i minunea care s'a petrecut şi biruinţa de dincolo de moarte a Căpitanului.

Inainte de el noi nu aveam în faţa vieţii şi morţii o înţelegere superioară, înţelegerea omului care împlineşte pe pământ un anumit scop al dumnezeirii.

Eram în gloată, imuni idealului, şi copleşiţi de prejudecăţi ne complăceam în starea de pasivitate care primeşte atât binele cât şi răul cu aceeaşi lipsă de entuziasm sau revoltă. Cugetul nostru respingea orice ţel înalt care să-l orienteze şi se mulţumia cu câteva reflecţii stereotipe asupra vieţii, uneori superstiţii.

In faţa morţii eram dezarmaţi; iar între noi şi fiinţa noastră spirituală se înterpunea mlaştina nemişcată a îndoielii. Credinţa noastră nu mai comunica prin fapte cu Dumnezeu, că nu mai vedeam mai departe de graniţa simţurilor. Cu viaţa cuprindeam totul, iar clipa trecătoare care ne subjugă era punctul care'nscria orizontul nostru materialist; imaginea eternităţii împietrise'n această clipă ca'ntr'o statue a propriei noastre vanităţi.

Gândind la alţii, gândeam la noi înşine, că'n vuietul mulţimii care mişuna peste noi ni se stinsese în inimi şi cea din urmă rezonanţă de simţământ altruist.

Visul fiecăruia dintre noi era să ne ridicăm la un rang, la o situaţie. Cei de jos ca s'ajungă domni; cei de sus să-şi asigure pe cât mai lungă durată înstăpânirea şi gloria. Deaceea atâtea partide, atâtea organizaţii, atâta avalanşă de idei şi doctrine. Figuri sinistre de reformatori, în aplauzele partizanilor oportunişti, se ridicau prin farsă din ipocrizia unor idealuri reduse doar la satisfacţia intereselor personale.

Acesta-i tabloul lumii în care trăiam, lumea parazitară a falsei democraţii româneşti care urcase pe trunchiul neamului până sus, ca un vâsc al parvenirii şi egoismului.

In cel mai bun caz ne'nzărteam izolaţi în jurul creunui surogat de spiritualitate, dogmatizând negativismul şi golul vieţii, ori autoglorificându-ne depe acele aşa zise culmi ale disperării.

Si'n noaptea acestei vieţi sufleteşti s'a ridicat Căpitanul.

El n'a venit dintr'odată, ca o rază orbitoare de fulger care să ne cutremure, ca un păstor în duh, îmbrăcat în straiele dumnezeirii; ci pe neştiute, ca un vis în somnul păcatelor noastre, încet, să nu ne sperie cu lumina neprihănită a crezului său. Si cu noi a pornit de-acolo de jos, aşteptând să ne trezim singuri în cântecul năvoea al desăvârşirii.

Lumea considerase întotdeauna o utopie ceeace Căpitanul a ajuns să pună în faptă. Si-atât de simplu era tot pentru el! Entuziasmul lui pornea dela încredinţarea că există o ordine morală care guvernează întreaga fire şi că ea trebueşte primită de neamuri în aşezările lor. Pentru asta a luptat şi şi-a dat viaţa; Si-atâţia dintre noi i-au urmat; şi încă îi vor urma.

Cine a fost pentru noi Căpitanul? C'a murit şi-i viu în inima noastră. Noi trăim cu cântecul lui pe buze. Nu numai evocându-i memoria, ci primindu-i cuvântul în trupul nostru, în sângele pe care ni l-au vărsat călăii; c'am devenit alţii de cum eram; prin el; prin dragostea lui care ne ocroteşte.

In cuib, în tabără, în temniţă şi până la pătimirea morţii, legionarul aduce o notă nouă în reflecţiile sale asupra vieţii, că suferinţa lui nu-i numai un gând, ci o realitate vie, trăită. Această suferinţă devenind pentru el un examen il apropie de înălţimile nebănuite ale sufletului său de unde se deschid orizonturile sublime ale înţelegirii jertfei. E nota ce avea să caracterizeze o generaţie; marea transformare ce s'a produs în sufletul nostru.

Legionarul înfruntă moartea cu seninătate pentrucă nu crede în ea; dar n'o primeşte nepăsător, ca pe un fapt divers; ci cu tot tragismul omului care năzuieşte în viaţa lui să făptuiască ceva.

Viaţa către care l-a'ndreptat Căpitanul nu mai este o povară, un gol, o inerţie a destinului, ci dinamism, creaţie. Ea vizează instaurarea unei ordini mai bune, o echitate socială, o ierarhizare a valorilor sufleteşti; nu o filantropie formală, ci comunicativitatea vie, izvorâtă din impulsul cald al dăruirii.

Cuibul, tabăra, închisoarea au topit cercul steril de abstracţiuni care ne închidea în noi înşine şi ne-a sudat sufletul în simţământul optimist al solidarităţii.

Duhul binefăcător al idealului, plus camaraderia, înfrângând izolarea noastră, paradoxal, ne-a dat firul despersonalizării şi'n acelaş timp conştiinţa a tot ce este mai obiectiv în personalitatea noastră.

Scepticismul dela'nceput s'a transformat în sinteză vie de adevăruri, acolo'nfaţa morţii pe care-o trăiam conştient cu anticipare.

Aceasta este revoluţia sufletului legionar.

Multe au fost mişcările sociale. Ele toate s'au adresat omului ca să'l exalte; ceeace nu este atât de greu.

Exaltarea vine dela sine, din mistica pe care masa o insuflă la un moment dat individului; el o primeşte incoştient din incapacitatea de a dispune de sine însuşi, din laşitatea de a nu se elibera singur, din renunţarea deci la condiţia lui interioară.

Toate mişcările sociale ale timpului nostru au venit cu acest tip de om: haotic în interiorul lui, fanatic în manifestări.

Căpitanul a smuls depe noi haina izolării, dar ne-a îmbrăcat în conştiinţa omului adevărat; el nu ne-a aruncat în vâltoarea unei mistice oarbe, în vârtejul salbatec al fanatizării, ci ne-a ridicat la seninătatea unei spiritualităţi. Două erau simbolurile: Camaşa verde şi icoana Arhanghelului Mihail: conştiinţa ostăşească şi spiritualitatea creştină.

Astfel a vibrat în focu-i lăuntric o generaţie, dând contur ideal individualităţii smulsă din fatalitatea absurdă prin care masa înstăpâneşte pe om.

Este aspectul principal al revoluţiei Căpitanului.

Ion Tolescu

PE ODER

Cei care au făcut parte din armata naţională poartă vie în suflet amintirea lui Ică Tănase. In răstimpul scurt cât regimentul 1 a stat de strajă pe Oder, Ică Tănase s'a distins prin acte de vitejie care l-au făcut legendar printre camarazii de luptă. Reproducem un crâmpeiu din Insemnările lui, puse pe hârtie înainte de a pleca la moarte în ţară, în care e descrisă, în cuvinte simple şi fără patos, una din cele mai temerare acţiuni.

In a doua jumătate a lunei Februarie, regimentul 1 din unitatea română dela Döllersheim primeşte ordinul de plecare pe front în regiunea Oderului inferior. Comandantul regimentului era maiorul Wegner. Comandanţii de Batalioane erau căpitanii Dreve şi Opriş. Am plecat cu trenul în două serii. Batalionul II a fost mitraliat de avioane şi a avut morţi şi răniţi. Am trecut dincolo de Oder, prin Stettin, şi am fost cantonaţi într'o cazarmă a unei foste şcoale militare. Dar n'am poposit mult aici. Ne-am întors pe malul celălalt al Oderului, la sud de Stettin, luând poziţie dealungul fluviului, în dreptul localităţii Schwed.

Dincolo de Oder erau Ruşii. Dealungul Oderului era un dig, iar pe dig o fabrică de conserve. In partea noastră regiunea era mlăştinoasă dar canalizată. Batalionul I, în care eram eu, avea în stânga Batalionul II, iar în dreapta o divizie germană, la care era ataşat regimentul nostru.

Când am venit noi, fabrica de conserve era păzită de Nemţi. Am preluat paza ei şi făceam patrulări dealungul digului. Patrularea se făcea noaptea. In felul acesta, linia noastră primă de luptă cădea dealungul digului. Fiecare companie trimetea câte un pluton, care ocupa posturile înaintate. Ziua se stătea în groapă. Noaptea, de veghe.

Regimentul nostru era format din două batalioane, un pluton de cavalerie, o companie de comandă şi telefoane, o baterie cu tunuri de câmp însoţitoare. Fiecare batalion era format din trei companii de puşcaşi şi o companie de armament greu. Comandanţii de companii erau: Slt. Domilescu-Jurca, Slt. Creţu, Slt. Roth, Slt. Baciu. Căpitanul Niţoiu avea comanda diviziunului de tunuri. Câţiva ofiţeri germani erau la adjutantură.

Linia II-a a regimentului era dincolo de băltile canalizate. Linia I-a, dealungul Oderului era foarte greu de ţinut, fiind mereu expusă focului rusesc depe celălalt mal. Porţiunea de front încredinţată regimentului nostru era de aproximativ doi kilometri.

Ruşii trăgeau cu brandurile şi cu tunurile asupra poziţiilor noastre, atât asupra celor înaintate cât şi în direcţia cantonamentelor. Am avut morţi şi răniţi. Dar ofensiva principală a ruşilor se desfăşura la Stettin. Se auzea uruitul continuu al bombardamentului. In spate, lângă Schwed, pe după nişte coline, se afla artileria grea germană, care trăgea asupra poziţiilor ruseşti de dincolo de Oder. Postul de observaţie al artileriei germane era la casa unde se găsia şi comanda companiei a patra-Baciu. Eu eram la comanda companiei.

La fabrica depe dig făcea de pază câte o grupă. La un moment dat, s'a crezut că nu mai este nevoie de acest post fix şi fabrica a fost părăsită. Ruşii au tras apoi asupra ei cu antitank şi bombe incendiare, aprinzându-o. S'a crezut că fabrica a şi fost ocupată de ruşi. Deaceea s'a interzis să se mai facă patrularea pe dig.

Pentru a verifica acest fapt. trebuia o echipă care să facă cercetare. Am plecat eu, cu doi sergenţi, Cocoş Nicolae şi Surdeanu Marin, băieţi foarte curagioşi. Le-am spus să rămână în urmă, lăsându-mă pe mine să intru în fabrică pe brânci. Când am ajuns înăuntru şi mi-am întors capul, erau în spatele meu. Fabrica ardea încă. Dar nu era nimeni în ea. Ne-am întors şi am dat drumul patrulei obişnuite.

Germanii au decis să facă ei paza fabricei. Dar iarăşi au lăsat-o şi Ruşii, venind cu luntrile, au ocupat-o. Situaţia era critică pentru patrularea pe dig. Ea nu se mai putea face decât până la fabrică şi contactul cu patrulele germane din flancul nostru drept fusese întrerupt.

Comandantul diviziei hotărăşte reluarea fabricei. A aruncat mai întâi un Stosstrupp. Au avut 4-5 morţi şi câţiva înnecaţi, dar n'au isbutit. Urmează o a doua înbarcare, făcută tot de o grupă germană, mai bine dotată şi mai numeroasă. Nici aceştia n'au avut mai mult noroc. S'au retras cu pierderi. Vine Căpitanul Opriş la mine şi îmi spune că ar fi momentul să intervenim noi. El propune formarea a două echipe: una care să atace pe dig, iar alta dinspre apă. Sunt de acord şi se formează grupele. Grupa care trebuia să atace depe dig fabrica era condusă de elevul ofiţer Bedreaga şi număra 25 de oameni. A doua grupă, formută din zece soldaţi, mi-a fost încredinţată mie. Noi trebuia să operăm dinspre apă.

LUPTA CONTINUA

La comemorarea dela 7 Noembrie, în Muenchen, a eroilor români şi germani, căzuţi pe pământul României în lupta contra comunismului, a fost distribuit un manifest în limba germană pe care îl publicăm mai jos.

De cincisprezece ani, popoarele lumii sângerează într'o luptă al cărei sfârşit nu se vede încă.

Milioane de oameni au căzut luptând pentru idealul lor, pentru credinţa lor, pentru Ţara lor. De orice parte vor fi luptat, nu putem uita că şi-au sacrificat viaţa cu nădejdea, că vor lăsa fiilor lor o moştenire mai bună.

În această luptă, soldaţii germani şi români au fost mai tot timpul alături. Pe câmpiile îngheţate ale Rusiei, la Odesa, la Stalingrad, la Sevastopol au dus aceleaşi lupte, au înfruntat aceleaşi suferinţe şi s'au înfrăţit în aceleaşi morminte, rămase azi fără cruce.

Când soarta războiului nu le-a mai fost prielnică, ei au luptat împreună în toate bătăliile grele ale retragerii, până când s'au găsit între Nistru şi Carpaţi, apărând pământul românesc. Că au murit aci Românii, apărându-şi pământul Patriei, e dela sine înţeles. Dar nu putem uita, că alături de ei au stropit pământul românesc cu sângele lor zeci de mii de camarazi germani.

23 August 1944 a aruncat o umbră grea asupra acestei frăţii de arme. Porţile României au fost deschise larg năvălitorului din Răsărit şi camarazii de ieri au fost siliţi să-şi îndrepte armele una împotriva celorlalte. Dar şi atunci s'au găsit mii şi mii de soldaţi români, care au înţeles să lupte până la sfârşit alături de camarazii lor germani. Printre ultimii soldaţi care au luptat pe Oder contra invasorului asiatic au fost Românii.

Nici după încheerea războiului, lupta comună n'a încetat. Ea continuă şi azi, unind în sacrificiu pe luptătorii de ieri cu cei de astăzi.

De când România geme sub jugul Sovietelor, suferinţa colectivă s'a înteţit în aşa măsură, încât astăzi întreg poporul român suspină şi luptă pentru libertate. Eroismul şi martiriul răscolesc toate straturile Naţiunii. Nu e Român şi nu e locuitor al României care să nu-şi fi adus tributul său de jertfe pe altarul Patriei. Până în creerii munţilor, până în cele mai necunoscute aşezări, până în cele mai umile familii, s'a încins bătălia contra hidrei comuniste. Închisoarea, lagărul de concentrare, munca silnică, schingiuirile şi asasinatele au devenit elemente constitutive ale vieţii de toate zilele. Sunt mii şi zeci de mii de eroi anonimi, de episoade necunoscute de vitejie, vrednice să fie cântate de pana celor mai iscusiţi scriitori. E o epopee care îmbracă toate formele înălţării umane şi în care protagoniştii nu mai sunt indivizi singuratici, ci însăşi poporul cu toate mulţimile sale.

Cine nu s'a cutremurat de fapta ţăranilor din Segarcea-Dolj pe care dragostea de ogor i-a împins atât de departe încât s'au aşternut înaintea tractoarelor ca să împiedece cu trupurile lor ca pământurile să le dispară în gospodăriile colective? Oasele lor au gemut sub greulatea roţilor şi sângele lor s'a amestecat cu ţarina străbună pe care au iubit-o mai mult decât viaţa.

Tineri şi bătrâni, femei, fete şi copii, muncitori şi plugari, ofiţeri, profesori şi preoţi, până la cei mai distinşi cărturari ai neamului şi cei mai înalţi demnitari ai statului, Români şi populaţia minoritară, toţi aparţin aceleiaşi mişcări de rezistenţă, care se afirmă fără încetare, din ceasul când primul soldat sovietic a călcat pe pământul ţării noastre.

În munţii Severinului cade într'o ciocnire cu forţele regimului Colonelul Uţă Ioan, o mândrie a armatei române. Camarazii lui de luptă, Comandorul-Aviator Petre Domăşneanu, fiu al Banatului, şi avocatul Spiru Blănaru din Moldova, sunt prinşi, condamnaţi la moarte şi axecutaţi la Timişoara. Din 1945-1948, ţăranul Nicolae Trufin-Serban din Storojinet, împrăştie spaima prin acţiunile sale îndrăzneţe între detaşamentele M.V.D. din Bucovina şi Nordul Basarabiei. Se formează potere speciale pentru prinderea lui. Încercuit de ruşi, în iarna anului 1940, îşi vinde scump viaţa, trăgând până la ultimul cartuş.

Un impresionant exemplu al puterii de dăruire ce zace în sufletul unei femei l-a oferit neamului nostru studenta Titi Găţă. Prinsă de poliţie odată cu descoperirea şi arestarea grupului Manu, refuză să destăinuiască ceva, cu toate chinurile supraomeneşti ce le îndură, şi moare după două luni de schingiuiri cumplite, după ce trupul ei îşi pierduse orice formă omenească, devenind o masă însângerată. La Bucureşti, un eles de liceu, Octavian Georgescu este împuşcat de miliţieni. O viaţă care abia înmugurise se apleca sfioasă pe altarul Patriei. Comandorul-Aviator Ceauşescu, păşind pe urmele haiducilor, ia calea Munţilor Olteniei şi de acolo hărţueşte necontenit autorităţile cu grupul de partizani ce s'a adunat în jurul său, răsbunând nedreptăţile făcute poporului de oamenii regimului. El luptă până ce moartea îl desleagă de misiunea lui.

Un om căruia profesiunea îi îngăduia să-şi procure suficiente alibiuri pentru ziua eliberării, actorul Marcel V. Emilian, preferă să-şi joace ultimul său rol pe scena îndoliată a neamului, în faţa plutonului de execuţie. Odată cu el păşesc pe drumul sacrificiului suprem Lt. Col. Dan Tetorian şi maiorul Mihail D. Eiliade, vinovaţi de a fi conspirat pentru libertatea neamului lor. „Trăiască România" strigă maiorul Eliade, în clipa când gloanţele îi ciuruesc trupul.

Rezistenţa ţăranilor la măsurile de colectivizare, reclamă nenumărate jertfe. Nu este sat care să nu-şi plângă fii răpuşi de demenţa regimului. În Secuime, ţăranii unguri Ion şi Ignat Sebesteny sunt condamnaţi la moarte şi împuşcaţi, pentrucă au pus mâna pe furci şi topoare ca să-şi apere gospodăriile, de jaful autorităţilor comuniste. Ţăranii Alexandru Dumitru din jud. Ialomiţa, Chira Vasile din jud. Satu-Mare şi Vasile Iştoc din jud. Roman se împărtăşesc din acelaşi destin amar. Ţăranii care din tată în fiu au moştenit dragostea de pământ au devenit cei mai înverşunaţi duşmani ai regimlui. Ei nu pot pricepe cum de sunt despuiaţi de pământul pentru care şi-au vărsat de atâtea ori sângele în decursul istoriei. Ei n'au de unde să ştie că în numele unei idei inumane, ţărănimea liberă trebue desfiinţată şi proletarizată.

Populaţia germană din România a avut de suferit grele pierderi. Deportările din anul 1945 le-au decimat tineretul. În anul 1950, guvernul comunist a hotărât evacuarea populaţiei bănăţene pe o fâşie de 50 km, dealungul frontierei spre Yugoslavia. Multe comune şvăbeşti au fost lovite de această măsură. Familii întregi, cu bătrâni, femei şi copii au fost transportate pe câmp liber în Bărăgan, unde foametea, bolile, lipsa de apă şi de adăpost au secerat multe vieţi. Cu toate aceste sângerări cumplite, populaţia germană continuă să fie prezentă în mişcarile de rezistenţă. Un exemplu elocvent al solidarităţii româno-germane în faţa primejdiei comune a lăsat-o posterităţii Erich Tartler din Braşov, care îşi pune viaţa în joc pentru prietenii săi români veniţi din Occident, sfârşindu-şi zilele cot la cot cu ei, în răpăitul aceleiaşi salve!

PE ODER

(Urmare din pag. 8)

Am plecat cu trei bărci pe la ora 9 seara. In timp ce noi străbăteam canalul, artileria germană a intrat în acţiune, bombardând fabrica. A bătut razant şi artileria antiaeriană, ca să distrugă clădirea. Când am ajuns la ţărm, artileria a încetat focul, fiind anunţată prin cartuşe luminoase. Imediat am stabilit conexiunea cu grupa cealaltă ce se apropia de pe dig. Am stat pitiţi la ţărm, apoi ne-am apropiat cam lo o sută de metri de fabrică. Cealaltă grupă era cam la aceeaşi distanţă. Ruşii n'au observat mişcarea noastră. Îi auzeam vorbind.

Am împărţit grupa în patru echipe, fiecare având câte un panzerfaust. Planul era ca fiecare echipă, rând pe rând, să se apropie la 20 metri de fabrică, să facă un salt şi să tragă cu panzerfaustul în interiorul ei, pentru a-i scoate pe ruşii baricadaţi acolo. Apoi echipele trebuiau să se retragă, ca să acopere spatele, iar ultima echipă să desăvârşească acţiunea. Această echipă era formată din mine, Surdeanu şi Cocoş. Venindu-ne şi nouă rândul, am intrat în luptă. Am început a trage din faţa fabricei cu panzerfauste, apoi cu pistoale şi grenade. Cealaltă echipă, aflată mai în spate, trăgea şi ea. Locul era luminat ca ziua. Ruşii din fabrică lansau rachete şi în lumina lor trăgeau în noi. Ruşii de dincolo de Oder au deschis şi ei focul. La un moment dat nu mai am cartuşe. Mă miram că echipele din spate nu se apropie. Vorbesc cu Surdeanu şi Cocoş. Îi las pe ei să arunce restul de grenade şi eu mă întorc înapoi să vad ce fac ceilalţi camarazi şi să aduc muniţie. Pe drum, dau de unul din ei Matei, un legionar, cu piciorul rupt. Merg mai departe, dau de alţi răniţi. In timpul acesta, vine Cocoş după mine: „Ce facem? Nu mai avem cartuşe". Dar nu apuc să-i răspund şi explodează ceva între noi. „Au, au, mi-au rupt piciorul", se vaită Cocoş. Simt şi eu o arsură uşoară, pe piele, în dreptul ficatului. Dar nu ştiam dacă sunt rănit grav sau numai superficial. In situaţia dată, cu aproape toţi oamenii răniţi, am hotărât retragerea. Cocoş s'a agăţat de mine şi striga: „Nu mă lăsa Nea Ică, nu mă lăsa". L-am tras vre-o cinci metri după mine, să-l duc la barcă, dar era prea greu. L-am lăsat ca să aduc barca în dreptul locului unde zăcea el. La locul unde lăsasem bărcile, n'am mai găsit decât două din ele. Pe una o luase apa. Într'una din bărcile rămase, un camarad, fără picior, voia să scape, plecând singur, dar nu-l ajutau puterile. Barca liberă i-am dat-o lui Surdeanu, ca să ia pe Cocoş şi cine o mai fi rănit. Eu iau barca cu rănitul şi îi culeg pe ceilalţi. Toţi opt, afară de mine şi Surdeanu, erau răniţi. Dau drumul bărcii şi strig lui Surdeanu să se pună în mişcare. In timpul acesta rachetele şi focul continuă. In spatele noastre cădeau brandurile. Deodată aud pe Surdeanu: „Se îneacă barca şi nu pot să înaintez". Am voit atunci să mă îndrept spre Surdeanu şi să-i leg barca lui de barca mea. In acel moment, un om de lângă mine cade în apă. Este T o l a n, care era rănit mai uşor, având numai arsuri. Am crezut că şi-a perdut echilibrul, dar el înota spre barca lui Surdeanu. „Dă-i drumul" — îmi strigă el — „am eu grijă de vâslit". Răniţii au început să golească apa, iar Tolan cu Surdeanu au pus mâna pe vâsle, reuşind să ajungă cu bine pe malul opus.

Eu ajung cu barca pe digul perpendicular, unde dau de posturi germane. Nemţii mă ajută să cărăm răniţii la Casa de Comandă a companiei a IV-a. Acolo dau de Maiorul Wegner şi adjutantul său, Breckner. Răniţii aduşi de Tolan au început să fie pansaţi. Cea mai mare parte a soldaţilor care au luat parte la această expediţie erau grav răniţi. Cei mai mulţi, la picioare. Răniţii au fost transportaţi mai departe. Cocoş a murit pe masa de operaţie.

Ce s'a întâmplat în continuare? Grupa cealaltă a desăvârşit operaţia. Ruşii, în urma atacului dat de noi, au cam terminat muniţia. O parte dintre ruşi, chiar în timpul luptelor cu noi, s'au asvârlit în apă, încercând să ajungă pe malul celălalt al Oderului. Au mai rămas numai trei inşi, cari s'au coborît în pivniţă şi nu voiau să se predea. Grupa din dreapta a înaintat spre fabrică şi a somat pe cei din pivniţă să se predea. Ruşii au refuzat. Atunci s'a tras cu panzerfaustul şi au fost ucişi toţi trei. Această grupă n'a avut decât un rănit.

Maiorul Wegner ne-a primit impresionat de vitejia soldaţilor noştri şi a decorat pe unii dintre noi cu Crucea de fier.

COMENTARII

O recoltă dezastruoasă de grâu

Recolta de grâu din vara aceasta a fost atât de slabă, încât regimul comunist a recurs la o măsură fără precedent: trei profesori agronomi, între care şi cunoscutul prof. Gh. Ionescu-Sişeşti, al cărui nume nu mai apăruse în public de multă vreme, au publicat în Scânteia din 15 Oct. 1954, un lung articol în care analizează cauzele acestui dezastru agricol. Se recunoaşte că mari suprafeţe cultivate cu grâu în regiunile Galaţi, Bârlad, Iaşi, Bacău, Ploeşti şi altele au trebuit să fie întoarse în primăvară, adică arate şi semănate cu alte plante, iar acolo unde culturile au fost lăsate să crească mai departe, rezultatele au fost foarte slabe.

Unele din cauzele care au produs această stare de lucruri au fost factorii climatici. Ceeace este însă mai interesant este recunoaşterea celor trei profesori de agronomie (în afară de Gh. Ionescu Sişeşti, Amilcar Vasiliu şi Gh. Valuta) că pierderile cauzate de secetă şi ger au fost mult agravate, dat fiind că lucrările agricole nu s'au făcut la timp şi ca urmare a unei aplicări mecanice, fără discernământ a „agrominimului". Se ştie că agrominimul introdus acum câţiva ani, cuprinde un ansamblu de măsuri agronomice pentru a căror aplicare toate organele de stat şi de partid sunt răspunzătoare.

Aşa, de exemplu, se arată că desmiriştitul şi arătura adâncă nu s'a făcut la timp, adică imediat după seceratul recoltei trecute, astfel încât seceta a uscat pamântul până la mari adâncimi. In această situaţie, în loc să se facă o arătură superficială care să evite formarea de bulgări, s'a aplicat agrominimul care cere neapărat o arătură adâncă de toamnă. Urmarea a fost că plugurile, acolo unde cultivatorii s'au supus injoncţiunilor autorităţilor -şi mulţi vor fi făcut'o pentru a evita procesele Pe sabotaj sau şicanele lor — au scos „bolovani de câţiva decimetri, care n'au putut fi sfărâmaţi cu uneltele agricole (grape, tăvălugi netezi) de care dispun gospodăriile agricole".

Iată care au fost urmările: „Din cauza bolovanilor, cea mai mare parte din sămânţă nu s'a îngropat, şi a rămas la suprafaţă sau a căzut în golurile dintre bolovani". Numai unele seminţe au încolţit, dar neavând umiditate parte s'au uscat, parte au intrat în iarnă firave, iar în unele locuri seminţele au răsărit abia în primăvară.

Dar şi în primăvară, regulile stabilite de agrominim au fost deasemeni aplicate anapoda. Aşa de exemplu, în agrominim se prevede grapareа de primăvară a grâului de toamnă. Cei trei agronomi arată însă că în condiţiile din primăvara 1954, când grâul era rar, firav, cu plantele neînfrăţite, slab înrădăcinate şi pe alocuri chiar descălţate, „grapele cu colţ de fier, aplicat unor astfele de semănături, au distrus o mare parte din plante care şi aşa erau destul de rare.

Ministerul de Agricultură, fiind informat în primăvară de situaţia culturilor de grâu, a trimis pe teren comisii de specialişti, dar se arată în articol, în termeni destul de generali de altfel, că aceşti specialişti n'au fost în stare să indice agrotehnica ce ar fi trebuit executată fără nici o întârziere, la fiecare cultură în parte, pe zone în mod diferenţiat." E profund greşită şi dăunătoare părerea potrivită căreia cauza principală a recoltei scăzute din acest an ar fi exclusiv condiţiunile neprielnice din toamna şi iarna trecută.

Un nou titlu de credit

Imprumuturile forţate, la care în Uniunea Sovietică s'a recurs cu multă regularitate, au fost evitate până acum de regimul reperist, atât de servil de altfel în introducerea instituţiunilor comuniste. Poate unul din motive a fost nevoia de a nu provoca şi o mai gravă nemulţumire a populaţiei, care suportă şi aşa cu destulă greutate mizeria cauzată de măsurile de „construire a socialismului".

Incercarea de a încuraja economiile voluntare prin acordarea de diferite avantaje posesorilor de depuneri la C. E. C. nu a avut nici un fel de reuşită. Veniturile populaţiei sunt mult prea mici pentru a lăsa un surplus; cele două reforme monetare constitue o tristă experienţă, iar dobânda pe care o plăteşte C. E. C.-ul este departe de a constitui un echivalent pentru inflaţia progresivă tradusă prin urcarea preţurilor pe piaţa liberă şi neagră.

Emiterea unui nou titlu de credit, e vorba de noile „obligaţiuni C. E. C., 4%, cu câştiguri, este o recunoaştere a acestei situaţii. Nu se mai încearcă încurajarea economiilor. Se încearcă drenarea unei părţi din surplusul monetar al populaţiei, prin folosirea pasiunii pentru jocurile de hazard. Noile titluri C. E. C., deşi poartă denumirea de obligaţiuni 4% nu au nimic comun cu rentele de stat tradiţionale.

Cu toate că în denumirea lor se găseşte adausul de 4%, ele nu aduc nici o dobândă. Ele sunt în realitate o renunţare a posesorilor la dobânda pe care le-ar putea-o aduce economiile lor, depuse la termen sau la vedere în schimbul dreptului de a participa la o tragere de loterie. Iată care este descrierea noului titlu: posesorii acestor obligaţiuni ale C.E.C.-ului au dreptul să participe la tragerile la sorţi, organizate de 6 ori pe an, adică din 2 în 2 luni, şi în plus la o tragere suplimentară. Numărul câştigurilor este fix, 25.000 pe an în valoare totală de 14.101.200 Lei, oricare ar fi volumul subscrierilor, astel încât afirmaţia oficială că la acest gen de obligaţii dobânda fixă de 4% este plătită sub forma de câstiguri prin tragerea la sorţi, nu are nici un temei. Cumpărarea acestor obligaţiuni se poate face oricând. Numai pentru subscriitorii iniţiali ai acestor obligaţiuni, aceia care au cumpărat aceste titluri între 1 şi 30 Sept. 1954, cu drept de participare la prima tragere dela 30 Oct. 1954, preţul de cumpărare a fost egal cu valoarea nominală a obligaţiunii. Pentru cei care subscriu după această dată, preţul de cumpărare este mai mare decât valoarea nominală, acest preţ crescând pe măsură ce timpul care urmează să se scurgă până la una din aceste trageri este mai scurt. Astfel, dacă se cumpără titlul în prima chenzină a lunii Noemvrie de exemplu, pentru ca obligaţiunea să participe la tragerea dela 30 Decemvrie 1954, preţul este de 202 lei. Intervalul de timp până la tragere este în acest caz de 60—45 zile. Dacă cumpărarea se face în a doua chenzină a lunii, intervalul de timp fiind în acest caz de 45—30 zile preţul de cumpărare al obligaţiunii se ridică la 203 Lei (pentru o valoare nominală de 200 Lei). In prima jumătate a lunii în care are loc tragerea, deci la un interval de aşteptare de numai 30—15 zile, preţul este de 204 Lei şi la 205 Lei dacă cumpărarea se face în cea de a doua chenzină a lunii în care are loc tragerea. Obligaţiunile sunt rambursabile de C. E.C. la prezentare, însă numai la valoarea nominală. Cu alte cuvinte, posesorul obligaţiunii plăteşte iniţial dreptul de a participa la tragerea distribuitoare de câştiguri în diferenţa dintre preţul de cumpărare şi valoarea nominală a obligaţiunii, iar ulterior la celelalte trageri prin renunţarea le orice fel de dobândă.

Obligaţiile fiind la purtător pot circula fără nici o formalitate. Cum însă singurele avantaje sunt scutirea de impozite a câştigurilor şi nenominalitatea titlurilor e problematic dacă volumul subscrierilor va fi cel scontat. Dacă câştigurile distribuite sunt socotite ca echivalent al unei dobânzi de 4%, volumul plasamentelor în aceste obligaţii cu o durată medie de mai mult de un an ar trebui să depăşească 350.000.000 Lei anual, pentru a nu constitui o pierdere în raport cu alte operaţiuni, ceeace, faţă de venitul actual al populaţiei, pare destul de inprobabil.

Daruri Sovietice

(Urmare din pag. 2)

tite, Sovietele nu aveau niciun interes să fie tovarăşe la pagube în Sovrom-uri.

Lichidarea participaţiilor, lipsite astfel de valoare, şi care nu costaseră aproape nimic pe Ruşi, a fost transformată într'un nou prilej de exploatare a economiei româneşti. Sumele pe care România urmează să le plătească pentru a răscumpara propriile sale bunuri sunt desigur uriaşe, deoarece comunicatul anunţă că plata lor va fi făcută „în rate eşalonate pe o serie de ani."

Rusia sovietică şi-a asigurat astfel un adevărat tribut anual din partea României, fără să dea practic nimic în schimb.

Un şir lung de ani de acum înainte, toate bunurile răpite de Soviete în România vor fi „plătite cinstit" prin compensaţie cu aceste pretenţii fantastice, pe care Sovietele vor căuta desigur să le revalorifice juridic şi politic, chiar şi în cazul unei retrageri de pe pământul românesc. Păstrarea Sovrompetrolului nu face decât să întărească presupunerile noastre. Sovrompetrolul este o întreprindere rentabilă care a adus şi aduce venituri comerciale însemnate Rusiei sovietice. Raţionamentul aplicat mai sus cu privire la celelalte Sovrom-uri nu se potriveşte deci Sovrompetrolului.

In rezumat, gestul de „generozitate" lăudat de presa reperistă este în realitate un nou mijloc de exploatare a economiei româneşti, silită să-şi răscumpere cu preţuri uriaşe propriile ei bunuri.

Gr. M.

CARTEA POLITICA

ISTORIA DEMOCRATIILOR POPULARE

Promisiunea de a descrie lucrurile așa cum sunt și de a vedea, dincolo de perdeaua de fum a propagandei, miturilor și polemicilor, conturile reale ale evenimentelor nu e o intreprindere ușoară pentru François Fetöje. Fostul militant comunist ungur, refugiat după 1930 in Franța, nu se poate detașa complet de remanențele trecutului. Marxistul moderat de astăzi nu poate rezista tentației de a găsi explicația multora din transformările survenite în țările satelite exclusiv în economie, iar supusul de ieri al monarhiei dualiste evocă nostalgic unitatea precară a popoarelor din basinul dunărean sub sceptrul lui Franz Josef.

Cartea "L'histoire des Democraties Populaires" a lui François Fetöje este totuși cea mai reușită incercare de până acum, de a prezenta procesul sovietizării sistematice a statelor satelite. Mai reușită chiar decât aceea a celuilalt cronicar al Europei dintre Odier și Nistru, Hugh Seton-Watson.

Dintre țările "eliberate" de către armatele rosii, România și Ungaria se găsiau în condiții asemănătoare în 1945. Si una și alta au acceptat războiul contra bolșevismului. România, pentru a termina odată pentru totdeauna cu amenințarea secular a imperialismului sovietic și a-și recâștiga ținuturile românești dela răsărit de Prut; Ungaria, mai puțin din spirit de cruciadă și mai mult din teama de a nu pierde teritoriile anexate cu ajutorul puterilor Axei in dauna României, Ceboslovaciei și Jugoslaviei. Intrarea in războiu sub presiunea Germaniei, ca și identificarea capitulării dela 23 August cu un act revolutionar impotriva ocupației naziste rămân deci explicații de conjunctură.

In fața imineniței prăbușirii frontului german in Est și Vest era firesc ca oamenii politici, neangajați direct in guvernele dictatoriale ale lui Horty și Antonescu, să incerce să obțină o ieșire din războiu a țărilor lor, cu minimum de sacrificii posibil. Ușurința cu care au fost duse tratativele dela Cairo au condamnat insă dela inceput orice speranță in incheierea unui armistițiu suportabil. Ele au avut loc sub semnul naivității de totdeauna a conducătorilor politici din Balcani. Atât timp cât alianța cu Germania era necesară, au sperat că pericolul unei dominații a acesteia va fi neutralizat până la urmă de influența Italiei și de probabilitatea unei păci albe. Când capitularea necondiționată a devenit inevitabilă, ei și-au menținut iluziile bizuindu-se pe interesele din trecut ale Angliei și Americei in România. *"Rusia va face concesii cât Englezii și Americanii nu vor sacrifica interesele lor strategice și economice (petrolifere) și că vor apăra România contra revendicărilor Sovietelor."*

E inutil de demonstrat cât de perimate sunt aceste argumente in epoca supremației aviației și după punerea in exploatare a imenselor izvoare petrolifere din Orientul Mijlociu și Venezuela. Cel mai dezamăgit in această privință a fost insuși Iuliu Maniu, in urma unei afirmații fără echivoc pe care i-a făcut-o ministrul britanic la București. Presat de către conducătorul naționalțărănist ca Marea Britanie să intervină mai energic impotriva terorarei comuniste din România, Holman, in afară de sfaturi de prudență, i-a declarat că *"Anglia se interesează in primul rând de apărarea Mediteranei, a Greciei și Turciei; apoi că trebue să se preocupe de soarta Germaniei și Austriei, . . . România urmând abia după toate aceste țări."*

Sfârșitul războiului a trasat o linie de demarcație netă intre țările din Est aliate invingătorilor și foștii parteneri ai Germaniei. Bulgaria a fost oarecum menajată de Rusi datorită simpatiilor rasiale și solidității partidului comunist bulgar. România și Ungaria au trecut insă printr'un adevărat stadiu crepuscular. Această diferență de tratament n'a putut impiedeca totuși ca toate țările ocupate de Rusi — cu excepția Finlandei — să fie comunizate. Deaceea, autorul crede că ar fi greșit să se explice, cum se face adesevri, toate aspectele evoluției Europei orientale de după războiu prin acțiunea, directă sau indirectă, a Uniunei Sovietelor. *"Trebue să se admită că terenul pe care s'a exercitat această actiune îi era favorabil. Agitația comunistă a folosit terenul pregătit de vechile regimuri, corupte și teroriste."*

In afară de Ceboslovacia și Finlanda, n'au existat in aceste țări partide democratice care să merite această denumire. E drept că Ceboslovacia a căzut și ea pradă comunizării, dar aici n'au fost de vină atât de mult partidele democratice cât politica fatală a lui Beneș, cu formula sa favorită a unei Europe sintetice. In Finlanda insă, stabilitatea instituțiilor democratice a rezistat la toate tentativele de subminare sovietice, care la inceput s'au exercitat absolut la fel ca și in celelalte state ocupate. Intr'adevar, se intreabă autorul, *"n'a fost și Finlanda un satelit al Germaniei, ca Ungaria și România? Tratatul de armistițiu pe care l'a semnat nu conținea stipulații asemănătoare cu cele impuse celorlalți sateliți?"* Că și Rușii n'au făcut la inceput nicio discriminare intre cazul Finlandei și al României, de exemplu, o indică faptul că, la prima reuniune a Cominformului la Varșovia in 1947, Jdanov a aplicat definiția democrațiilor populare și țărilor care, *"ca România, Ungaria și Finlanda, au rupt cu imperialismul și s'au angajat pe calea democrației"*

Se știe că Rusia nu se bucura in România, Polonia și Ungaria de niciun fel de simpatii tradiționale, ca in Yugoslavia și Bulgaria. In aceste țări, opinia publică era categoric anti-rusă și anti-comunistă. Fără indoială, comuniștii n'ar fi parvenit niciodată să pună mâna pe putere și să capteze energiile naționale dacă nu intervenea forța sovietică. Dar egoismul politic și lipsa oricăror preocupări generoase, pe plan economic și social, la clasele conducătoare de până atunci a ușurat hotărâtor infiltrația comunistă. Burgheziile din Europa răsăriteană au eșuat in misiunea lor națională: n'au fost in stare să elibereze energiile creatoare ale țărilor lor. Elanul lor creator a fost repede infrânt de frica pe care le-o insufla aspirațiile maselor. Copleșite de problemele complexe ale societății moderne, *"ele s'au plasat sub protecția castelor militare care au inaugurat regimurile dictatoriale și retrograde din punct de vedere social. Tributare capitalismului străin, a cărui influență politică și economică se exercita in sensul propriilor interese, ele au devenit constructoare și reacționare, inainte de a trece la reformele care marchează in țările evoluate dominația burgheziei. Ele au demisionat inainte de a guverna."*

Marcați de sterilitatea și abuzurile din trecut, reprezentanții acestor burghezii parazitare s'au metamorfozat peste noapte, in 1945, in "antifasciști" ireductibili și fervenți reformatori. Partenerii lor erau comuniștii intorși dela Moscova, sau ieșind din clandestinat, puțini la număr, dar dispunând de state majore coherente și disciplinate, având un program bine definit și științific elaborat. Aceștia nu s'au limitat numai la asumarea inițiativei in toate sectoarele vieții naționale. Cu multă abilitate ei au expropriat programele și ideile politice și economice ale principalelor partide democrate.

Reformismul comuniștilor a derutat complet pe colaboratorii lor democrați. Deși îi priveau cu neincredere, nu puteau să le dezaprobe lozincele și sugestiile. Căci, dezaprobând măsurile imediate propuse de comuniști, numai pentru faptul că le-au lansat ei, reprezentanții celorlalte partide riscau să-și desavueze propriul program de circumstanță și să fie demascați ca reacționari Astfel, toate reformele politice și sociale realizate in țările satelite intre 1944-1947 s'au intâmplat cu sprijinul, mai mult sau mai puțin sincer, al tuturor partidelor democrate oficiale.

Controlul aparatului polițienesc de către comuniști și presiunea exercitată de autoritățile de ocupație nu ajung ca să explice succesul comuniștilor in democrațiile populare. *"Acest succes au fost, incontestabil, facilitate de mediocritatea, dilatarea politic și vărsăcia de idei și de perspective a celor mai mulți dintre adversarii lor democrați."* In ansamblu, situația poate fi caracterizată prin cuvintele pe care un socialist ungur le-a pronunțat in 1947: *"Masele sunt de o sută de ori mai valoroase decât șefii lor."*

După 1947, comuniștii s'au simțit destul de consolidați, pentru ca să renunțe la colaborarea cu vechiile partide. Rând pe rând au fost lichidați, sau aruncați in anonimat, toți cei care le-au pregătit calea in 1945. In 1948, nimic nu se mai opunea transformării radicale a structurii economico-sociale, după modelul sovietic. Redresarea producției la nivelul din 1938 a fost asigurată de indeplinirea a o serie de planuri anuale, după care au fost inițiate planurile cincinale și decenale de prespectivă.

Expunerea obiectivelor uriașului proces de industrializare și analizarea dificultăților și șanselor acestor experiențe brutale, in mediul idilic de altădată al statelor agrare din Sud-Est, este cea mai interasantă parte din cartea lui François Fetöje. Fără să se preocupe de obiecțiile acelora care văd in spațiul de dincolo de cortina de fer numai câmpul de bătaie al luptei dintre Bine și Rău, autorul e fascinat de fizionomia de mâine a Europei răsăritene, liberată de cancerul supra-populației agricole și de ultimele vestigii feudale. Sacrificiile teribile ale populației pentru realizarea acestei metamorfoze vor avea istoric un sens numai in măsura in care după eliberare se va aprecia obiectiv ireversibilitatea a o mare parte din transformările impuse. In această privință, unul dintre cei mai buni cunoscători ai problemelor răsăritene, Max Belloff, a atras atenția conducătorilor americani asupra pericolului la care s'ar expune crezând că simpla restaurare a structurilor politice și economice dinainte de războiu va mai fi posibilă: *"Acei care predică, ca o concesiune conformă intereselor lor, că nu există alternativă intre socializare și reintoarcere la trecutul semifeudal, dublat de libera intreprindere, fac involuntar jocul propagandei sovietice, care apără aceiași tezâ cerând pe aceeași masă impotriva acestei eventualități."*

Cronica sfârșește unde incepe istoria. Excelent cronicar, autorul e mai puțin iscusit in trasarea conturului ordinei viitoare. Combătând tratatul dela Versailles, al cărui defect, după el, e de a fi reprodus intr'un cadru nou problemele minorităților care slăbiau Austro-Ungaria, François Fetöje nu vede altă soluție pentru lichidarea fricțiunilor dintre popoarele dunărene decât in crearea unei Europe, in care jumătatea de răsărit să fie un fel de reproducere a trecutului imperiu habsburgic. Fostul cetățean maghiar nu ezită să sprijine originala sa formulă europeană și cu unele date statistice dintre cele mai fantezite, afirmând, de pildă, că in Ardealul cedat Ungariei in 1941 mai bine de jumătate din populație ar fi fost ungurească. Unde cifrele sunt prea jenante, intervin considerații politico-filozofice. Dl. Fetöje a descoperit un precursor al ideilor sale geopolitice in Montesquieu, care constata cu secole inainte că *"lucrurile sunt astfel in Europa incât toate statele depind unul de altul. Europa e un stat compus din mai multe provincii."* In Europa de astăzi, și Ungaria nu e decât numai o provincie.

CRONICA EXTERNA

(Urmare din pag. 5)

e taxat insă de majoritatea comentatorilor americani, ca o manevră „cusută cu ață roșie". Se poate admite că Rusia e gata să renunțe la pozitia sa in inima Europei, ceeace ar afecta incetabil și dominația sa in statele satelite? In America și Anglia, și chiar și in Franța in parte, toate publicațiile serioase exclud această ecentualitate, precizând, dimpotrivă, mai curând o inăsprire a politicei Kremlinului față de Germania, prin crearea iminentă a Republicei Democratice Germane, a cărei amplasare o arată cartea albă britanică, publicată recent.

In timpul vizitei sale neașteptate la Berlin, Molotov a discutat toate consecințele de trasmitere pentru ziua X in urma inarmării Germaniei occidentale. Nu pentru ziua X a unificării Germaniei, ci pentru ziua când incepând constituirii primei divizii germane inarmate de Americani va da blocului comunist ocazia să transpună in practică politica de „coexistență".–

LUPTA CONTINUA

(Urmare din pag. 9)

După 23 August, mulți soldați germani, surprinși de invazia sovietică, nu mai ajung la unitățile lor și nu se mai pot retrage spre Vest. Unii sunt ascunși în case de Români, alții iau calea munților. Aci se întâlnesc cu românii pribegi și constituesc împreună grupuri de partizani, refăcând camaraderia de arme a celor 4 ani de războiu purtat împreună în stepele Rusiei. Aceste grupe mixte se mențin până prin anul 1950, în Munții Făgărașului, Retezatului și Buzăului. Numărul lor scade neîncetat din cauza foametei, a lipsei de îngrijire medicală și a ciocnirilor cu miliția. Oridecâteori sunt surprinși de dușman, au de ales între luptă și moarte. Oricine e prins, sfârșește cu un glonte în el. Istoria nu trebue să lase în uitare acest capitol al mișcării de rezistență din România, scris cu sângele a numeroși soldați germani.

Guvernul comunist din România lovește cu aceeași cruzime și în clasa muncitoare, pe care pretinde că o reprezintă. Orice reacțiune a muncitorilor contra exploatării nemiloase ce o suferă din partea regimului, este înăbușită în sânge. Pe străzile Oraviței, cade în luptă cu poliția muncitorul Gavril Brîndescu, la Brașov un alt muncitor, Dinescu, este ucis de miliție în aceleași condițiuni. De cele mai multe ori însă, muncitorii care cer abolirea sclavajului în fabrici și întreprinderi, dispar fără urmă, fără să li-se mai facă procese, pentru a nu compromite reputația regimului, care tinde cu orice preț să arate că este expresia clasei muncitoare.

Dacă vrei să cunoști România adevărată, trebue să o cauți în lumea celor care populează închisorile. Pe vremuri, închisorile serveau la pedepsirea și izolarea celor răi, astăzi servesc la pedepsirea și izolarea celor buni din societate, la lichidarea tuturor elementelor care reprezintă conștiința unei națiuni. Îndărătul ferestrelor zăbrelite se stinge floarea intelectualității noastre. Distinse figuri de ofițeri, preoți, profesori, medici, avocați, rând pe rând dispar în cimitirele fără nume, pentru a face loc „noii elite", formate din străini și înstrăinați. Generalii Ciupercă, Radu Corne și alții au murit în închisoare, pentru că au răspuns chemării de ostaș, comandând armate în războiul împotriva Rusiei Sovietice. Profesorul universitar Traian Brăileanu, General Petrovicescu, Inginerul Bușilă și Mircea Vulcănescu sfârșesc viața în haine de ocnaș, pentrucă au aparținut unor guverne detestate de comuniști. Poetul Radu Gyr a săvârșit o crimă și mai mare și trebuia să moară: în versurile sale inaripate a cântat viața nouă ce se naște pe pământul țării, sbuciumul unui tineret care se vedea neînțelesc de generația mai veche în lupta ce a deschis-o contra hidrei comuniste. Înaltul Prelat al Bisericii Unite Dr. Vasile Aftenie este arestat și supus la cazne grele ca să se leapede de credința sa. El refuză să-și tărguiască atașamentul față de Biserică și moare, mărturisind pe Dumnezeu până la ultima svâcnire de viață.

Granițele României sunt închise ermetic. Întreaga țară e transformată într'un imens câmp de concentrare. 20 de milioane de Români, în cele două state românești, Republica Populară Românească și Republica Moldovenească, duc o existență de robi. Rareori scapă câte un fugar din această închisoare. Cei care se încumetă să treacă, de cele mai multe ori își lasă viața într'un șanț. Grănicerii primesc recompense pentru fiecare cap vânat la frontieră. Câte drame nu s'au consumat la granița de Vest a țării? Se cuvine să ne aducem aminte de acei bravi luptători, cari au organizat trecerile peste frontieră și care au trebuit să plătească cu viața îndrăzneala și dragostea lor de oameni. Vasile Jurca și întreg grupul de studenți din Banat, în frunte cu V. Ionescu, sunt lichidați de securitate. După alt șir de peripeții, fugarii ajung în pământul făgăduinței: lumea liberă . . Numai cei care au trăit ani dearândul cu groaza în suflet că Securitatea poate bate oricând și la ușa lor, ridicându-i pentru destinație necunoscută, poate aprecia valoarea acestui cuvânt magic: Libertate. În sfârșit, reveniți între oameni, au devenit iarăși oameni. Pot să umble, să se miște, să vorbească, să lucreze, fără a se teme la fiecare pas de denunțuri. E firească pornirea celor mai mulți refugiați, ca după existența de câine din țară să caute să-și întocmească aici o altă existență, pe măsura oamenilor, depărtându-se cât mai mult de locul primejdiilor.

Unii din acești oameni, care și-au pus viața în joc de nenumărate ori ca să ajungă în Occident, nu-și găsesc starea și așezarea. Se bucură de libertate, dar libertatea nu le satisface aici sensul vieții. Cum pot ei să-și încropească o existență liniștită în Occident, când, dincolo de cortina de fier, frații lor trăesc într'un duel continuu cu moartea?

Abia scăpați de primejdii și nostalgia primejdiei pune stăpânire pe sufletul lor. E mare jertfa celor de- acasa, dar cu atât mai mare este hotărârea a celor refugiați care, aflându-se în siguranță și bucurându-se de libertate, se reîntorc în mijlocul durerilor, ca să se împărtășească din suferințele întregului popor. Nimic nu poate înfrânge hotărârea lor: nici lipsurile ce le vor îndura, nici închisoarea, nici chinurile savant dozate, nici moartea. Ei știu ce îi așteaptă. Ei știu ce înseamnă să cadă în mâinile vrăjmașului. Nici moartea nu este atât de grozavă cât toată gama de chinuri la care vor fi supuși, până ce Dumnezeu se va învrednici să-i isbăvească de viață. Din această plămadă sufletească rară s'au recrutat cei 13 luptători români care au fost condamnați la moarte și executați în ziua de 31 Octomcrie 1953. Astăzi se împlinește un an dela trecerea lor din viață. Ică Tănase, Samoilă, Dr. Golea, Av. Popovici Mircea, Tolan, Pop Gavrilă, Căp. Mare Sabin și camarazii lor din țară care i-au adăpostit și sprijinit în acțiunile lor au realizat unul din cele mai sguduitoare momente din istoria mișcării de rezistență din România.

Sângele lor s'a vărsat pentru o cauză nobilă și dreaptă, care depășește interesele unui popor. E întreaga civilizație creștină care se recunoaște în lupta și sacrificiul lor. În timp ce în Occident, oamenii politici mai ezită în lupta contra comunismului, acești eroi și martiri, lipsiți de orice sprijin exterior, neavând alt suport decât acela ce l-au găsit în propriul lor suflet, n'au șovăit să-și dea viața în lupta inegală cu vrăjmașul care amenință existența tuturor popoarelor și întreaga așezare creștină a lumii.

Tuturor luptătorilor germani și români, căzuți în lupta, dela Stalingrad și până la Oder, pe pământ strein, pe pamânt german sau pe pamânt românesc, le închinăm astăzi gândul nostru. Am vrea să simtă că nu i-am uitat nici chiar în moarte, că nu i-am renegat și că pilda lor ne poate da curaj și îndemn la luptă, dacă soarta va cere din nou popoarelor Europei să ia arma în mână pentru a apăra ființa națională și civilizația creștină.

Hotărârile dela Londra și Paris

(Urmare din pag. 3)

In același timp însă ele mai au și un efect salutar în țările subjugate. Popoarele supuse tiraniei ruso-comuniste speră că odată cu reînarmarea Germaniei se apropie și ceasul eliberării lor. Neînțelegerile dintre occidentali, lipsa lor de inițiativă și atitudinea nu destul de decisă în rezolvarea conflictelor puse de războiul rece, au creiat o atmosferă de îndoială asupra posibilităților democrației de a-și impune punctul ei de vedere. Limitarea discuțiilor cu Rusia numai la Germania și Austria, în timp ce peste celelalte popoare s'a întins un văl al tăcerilor oficiale, dă impresia că dacă s'ar ajunge la un acord și la o încheiere de tratate de pace cu cele două țări din centrul Europei, celelalte ar fi uitate sub stăpânirea rusească. Este adevărat că la propaganda prin radio se vorbește mult despre o apropiată eliberare și se cere celor terorizați, înfometați, închiși și asasinați să nu-și piardă curajul și să reziste; dar aceste îndemnuri nu-i mai bucură pentrucă le aud de ani de zile și nimic nu se schimbă; din contra situația lor devine tot mai cumplită, tot mai desperată. De aceia ei doresc să se renunțe la atâtea vorbe și să se treacă la fapte.

Reînarmarea Germaniei și primirea ei în O. T. A. N. constitue un act dădător de curaj și întăritor de speranță. Importanța pe care popoarele terorizate o dau acestui fapt este enormă, pentrucă se trage concluzia că Occidentul e decis să treacă la acte care să oblige Rusia să se retragă.

Așa dar hotărârile dela Londra și Paris nu înseamnă numai o întărire a poziției occidentale, ci și o mare încurajare pentru cei angajați în lupta de rezistență. Ele însemnează sfârșitul discuțiilor goale și începutul epocei acțiunilor mari și decisive pentru destinele omenirii.

General Platon Chirnoagă

Un secol dela debarcarea în Crimeia

(Urmare din pag. 7)

până la invazia sovietică în România și Europa Centrală din anii 1944/45. Unitatea Italiei și Germaniei, ca și triumful dreptului de autodeterminare a popoarelor după ultimul războiu mondial, n'au fost decât complectările logice și necesare ale ordinei politice europene fixate în 1856 la congresul de pace dela Paris. Țările Române au fost sustrase influenței rusești și puse sub protecția colectivă a Marilor Puteri, iar Moldovei i-s'a restituit Basarabia de Sud, pentru a se asigura mai bine libertatea navigației pe Dunăre. „A fost un angajament luat față de Europa" — cum explică, cu mușcătoare ironie, Lordul Beaconsfield, primul ministru britanic, delegaților ruși în ședința dela 29 Iunie 1878 a congresului din Berlin, acest fapt. Nașterea României moderne coincide deci cu scuturarea hegemoniei ruse asupra Europei, așa dupa cum întemeierea Moldovei în 1352 a însemnat o restrângere a dominației mongole, prin declanșarea contraofensivei creștine.

Statul Român modern a fost făurit de generația tineretului generos dela 1848, trimis în exil și ponegrit ca anarhic și conspirator, de oficialitățile vremii, gata să se închine față de orice putere și să se pună în slujba primului ocupant cu aceiași docilitate lipsită de răspundere și de ținută, cu care împlinise până atunci toate ordinele proconsulilor ruși dela Iași și București.

Meritul istoric de netăgăduit al revoluționarilor generoși, care ne-au dăruit Unirea și Independența, a fost de a fi demascat impostorile de până atunci și de a fi convins Marile Puteri să recunoască un regim poate mai puțin comod, dar ce se întemeia și exprima voința populației în cauză. Acesta era singur în măsură să nu reprezinte un balast compromițător, ci să constitue un pivot necesar și efectiv al sistemului politic european. Mandatul primit în 1856 a fost împlinit cu succes atât timp cât conștiința menirii istorice a poporului român era încă vie și inspira actele conducătorilor săi. Uneori, ca în 1877, 1919, 1941 și la Viena în 1944/45, acest mandat a trebuit să fie împlinit, în aparentă contrazicere cu lumea politică a occidentului, departe de focarul real al primejdiei.

In perspectiva timpului, toate agitațiile conjuncturale interesate își pierd valoarea. Ceeace rămâne este semnificația proprie a faptelor însăși, nu servilismul versatil care deplasează în mod nefiresc centrul politic de greutate din interior în afară și compromite astfel marile interese pe care susține că le reprezintă. Așa a fost cazul și cu acel complot trădător care la 23 August 1944 a provocat prăbușirea statului liber. clădit cu munca și dragostea mai multor generații. Prăbușirea României a anulat în ultimă esență, opera comemorabilă a congresului de pace dela Paris din 1856 și 1919.

Dela această prăbușire, o cortină de fier despică Europa în două părți, fără putere proprie de viață.

C. Sassu

Herausgeber Verlag: "VESTITORII", Inhaber Traian Golea, Muenchen 2 Germany — Tel. 59 17 43 — Postschek-Konto: Muenchen 404 53
Verantwortlicher Redakteur: Dr. Virgil Velescu, Schönmetzlerstrasse 4, Freising